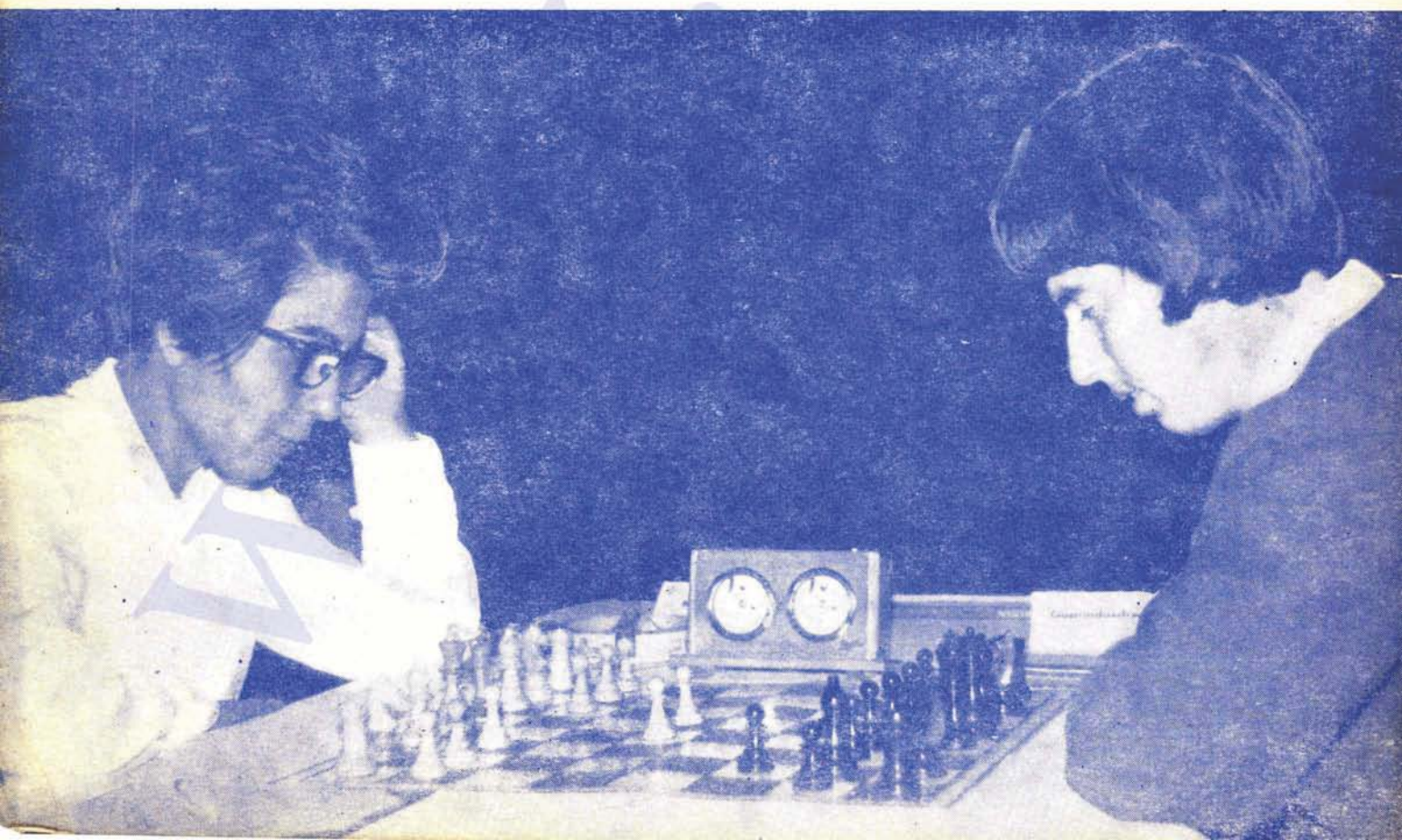

10 1966

Revista *de* **ȘAH**

**CAMPIONATUL REPUBLICAN MASCULIN
PE ANUL 1966**

Prima rundă a campionatului mondial feminin de șah pe echipe: Alexandra Nicolau (cu albul) pregătește mutarea a treia în partida cu Nona Garpindasvili. La capătul acestei partide, Alexandra Nicolau va obține o strălucită victorie, a doua în cursul acestui an, în fața campioanei lumii.

Campionatul României 1966

Florin Gheorghiu din nou campion al țării

Partide și finaluri

Campionatul mondial studentesc
Turneul de la Santa Monica
De la alte concursuri

Activitatea șahistă în țară

România — Bulgaria (juniori) 12-8

Șahul prin corespondență

Știri, rezultate

Studii și probleme

Rezultatul concursului internațional de compoziție al Revistei de șah pe anul 1965, secția 2 mutări
Concursul nostru internațional pe anul 1966

Combinații, partide scurte

pag. 145

" 151
" 152
" 155

" 159

" 160

" 160

Cap. III

" IV

Din toată lumea

ROMÂNIA PE LOCUL II LA CAMPIONATUL MONDIAL FEMININ DE ȘAH

Un rezultat deosebit de valoros, la capătul unei lupte epuizante, a înregistrat reprezentativa feminină de șah a României la ultima ediția a campionatului mondial pe echipe. Poate chiar mai semnificativ decât locul al II-lea în clasamentul final este faptul că șahistele noastre (Alexandra Nicolau, Elisabeta Polihroniade, Margareta Perevoznic) au avut o comportare excelentă în cursul căreia au obținut victorii categorice asupra celor mai puternice selecționate ale lumii, începând cu deținătoarele titlului. Un eșec cu totul surprinzător în fața unei echipe cu pretenții destul de modeste a privat reprezentativa țării noastre de un succes cu și mai mare răsunet.

Reeditând performanța sa din anul 1957 — primul campionat mondial de șah pe echipe feminine — șahul feminin românesc confirmă prestigiul de care se bucură în lumea întreagă și ne îndreptățește speranțele într-o comportare și mai valoroasă în viitor.

Iată clasamentul final al campionatului: U.R.S.S. 22 de puncte, România 20½, R. D. Germană 17, Iugoslavia 16½, Olanda 16, Cehoslovacia 15, Ungaria 14½, Bulgaria 14, Anglia 12, S.U.A. 9½, Polonia 9, R. F. Germană 6½, Danemarca 5, Austria 4 puncte.

Citiți în numărul următor al Revistei de șah reportajul complet asupra desfășurării campionatului.

• A XXXX-a ediție a campionatului național masculin al Franței a fost câștigată de dr. Bergraser, unul dintre cunocuii maștri de șah prin corespondență europeni. La capătul celor 11 runde ale turneului el a totalizat 7½ puncte, ca și maestrul Rolland, fost campion al Franței cu 10 ani în urmă. Titlul a fost atribuit Dr. Bergraser pe baza coeficientului Sonneborn.

Iată situația celorlalte locuri frunțate în clasamentul final: Roos, Ferry 7, Nora, Thiellement 6½, Huguet, Jean, Biaux, Sanner 6, Caminade, Casa, Vacca 5½ etc. Remarcabil este rezultatul tinerilor parizieni Jean și Biaux, considerați în urma acestui campionat ca adevărate speranțe ale șahului francez.

La campionat au luat parte 24 de jucători, concursul disputându-se în sistemul elvețian.

TURNEE INTERNAȚIONALE

• La Batumi (R.S.S. Gruzină), actualul campion mondial de juniori, iugoslavul Kurajica, a reușit un rezultat meritoriu, clasându-se pe primul loc, într-un turneu internațional destul de puternic. Este drept că în fruntea clasamentului se găsesc 4 jucători cu același număr de puncte, dar coeficientul Sonneborn îi este net avantajos. Iată rezultatul complet: Kurajica, Gurghehidze, Baghirov, Zinn 9½, Jansa 9, Djindjilashvili 8½, Minici 8 Velimirovici, Buslaev, Kolarov, Popov 7½, Földi 6½, Gheorgadze 6, Doda 5½ Ubi-lava 5, Ujtelyk 3½ puncte.

• Memorialul „Ivan Parutici“, disputat în R.S.F. Iugoslavia, a fost câștigat, la egalitate de puncte, de Mașici și Minev, ambii realizând câte 9 puncte. Urmează: Marici, Barczay 8½, Minici, Deli 8, Karakljajici 7½, Malich 6½, Kozomara, Kerkhoff 6, Bujovici 5½, Blatni 5, Popov 3, Redajevici ½ puncte.

• Capitala R. P. Bulgaria a găzduit un mic turneu internațional (12 participanți), câștigat de marele maestru sovietic Simaghin, cu 8 puncte. În clasament este urmat de Flesch, Kolarov 7½, Popov, Radulov 7, Hasin 6½, Kurajica, Atanasov, Kozma 4, Kostrov, Pelitov, Tomov 3½ puncte.

CAMPIONATE NAȚIONALE...

• Deschis și unor mari maștri străini, campionatul pe anul 1965 al Canadei s-a încheiat cu victoria bătrînului maestru Foks (70 de ani)! Mai exact, el s-a clasat primul dintre jucătorii canadieni, pentru că înaintea sa sînt cla-

sați 5 jucători străini. Partea superioară a clasamentului arată astfel: Evans 9, Ivkov, Lombardi 8½, Schervin 8, Benko 7½, Foks 7 etc.

Campionatul s-a disputat în sistem elvețian, de-a lungul a 10 runde. Au luat parte 116 jucători.

• Ca și în Franța, soarta titlului de campion al Belgiei pe anul 1966 a fost hotărîtă cu ajutorul punctajului Sonneborn. Noul campion este tînărul maestru Cornélis iar egalul său van Seters. Ambii jucători au acumulat câte 7½ puncte. În clasament urmează: Boey, Rooze 7, Limbos, Willaert 6½, Schumacher 5½, Skaleric 5, Tonoli 4, Tackels, Thibaut 3½, Verstraeten 2½ puncte.

557808 Halipa Răduleu
Tender
Tomeu

Revista de SAH

Proletari din toate țările, uniți-vă!

ORGAN
AL FEDERAȚIEI ROMÂNE
DE SAH

Adresa: Căsuța poștală Nr. 21 — București I — Tel: 12.41.49

Anul XVII — Nr. 10 — 1966

Campionatul republican 1966

Florin Gheorghiu, din nou campion al țării

Campionatele din anii „olimpici” sînt întotdeauna mai interesante, cel puțin din punct de vedere sportiv deoarece, în afara titlului de campion, în joc se află și perspectiva selecționării în echipa națională, perspectivă vădit dependentă de rezultatul campionatului. Necesitatea unei cît mai judicioase selecționări a și determinat dealtfel schimbarea datei de disputare a finalei din decembrie în septembrie, precedînd astfel cu o lună Olimpiada. Acesta fiind scopul principal al campionatului, nu este de mirare că el a reunit, în mod excepțional, valorile cele mai bune ale șahului nostru. La start s-au prezentat toți campionii din ultimii ani: Gheorghiu, Ghițescu, Ciocîltea și aproape toți maștrii sportului „activi” (în sensul atribuit de către F.I.D.E. acestui termen — adică maștri care prin rezultatele lor și-au confirmat titlul). După cîțiva ani de inactivitate a fost prezent și maestrul internațional („pasiv”)

D. Drimer, pe care ocupațiile profesionale l-au împiedicat să participe la concursuri importante. Numelor cunoscute li s-au adăugat doi jucători care s-au afirmat în ultimul timp, Ungureanu (cîștigătorul cu brio al turneului maștrilor din primăvara acestui an) și Buză. Prezența lor a adus concursului o notă de combativitate foarte necesară pentru a contrabalansa „activitatea” celor 3—4 specialiști ai remizelor, care an de an mențin echilibrul... pozițional al campionatelor noastre.

Cu o asemenea participare și cu tentanta perspectivă olimpică în față, nu este de mirare că — spre satisfacția marelui mase a amatorilor de șah (și nu mai puțin a specialiștilor), campionatul din acest an s-a început sub semnul unei destul de marcate agresivități a majorității concurenților și chiar primele runde au adus unele surprize

damei să fie mult mai puternice decît șansele albului pe flancul regelui. Angajarea luptei tactice de către alb în centru prin 16.e5 n-a făcut decît să precipite evenimentele în favoarea negrului. A urmat 16...Cd4! 17.N:d4 c:d4 și, deoarece la 18.Ce4 negrul ia la e5, de exemplu 18...d:e5 19.Cc5 e:f4 20.T:f4 e5 cu avantaj, calul alb a început o lungă peregrinare: 18.Cd5 e6 19.Cb4 d:e5 20.f:e5 a5 21.Cd3 Nc6, ajungînd pe post de blocheur la d3. Acum negrul a trecut la acțiuni decisive pe flancul damei, renunțînd fără prejudecări la teoreticul avantaj al perechii de nebuni: 22.Dg4! Nd5! Aici nu merge 23.D:d4? din cauza 23...N:b3 24.D:d8 T:d8 25.c:b3 T:d3, astfel că albul a jucat 23.N:d5 D:d5 24.De2 dar după 24...T:c8 25.b3!? Tc3 26.Tf2 T:c8 27.Taf1 T8c7 a constatat că presiunea pe coloana „c” este mult mai eficace decît cea pe coloana „f”, iar nebunul negru mult mai valoros decît calul alb. În cîteva mutări totul s-a terminat: 28.Rh1 Nh6 29.Dd1 Ne3 30.Te2 Dc6 31.b4 a:b4 32.C:b4 Dc4 33.Cd3 D:a4 34.T:e3 d:e3 și albul a cedat.

Un alt exemplu îl constituie partida sa cu Nacu (runda a 6-a) în care a fost abordată și o foarte interesantă

Start „tare”

Cu starturile tari ale lui Florin Gheorghiu putem spune că ne-am obișnuit: cele 9½ puncte din primele 10 partide, realizate anul trecut vor rămîne multă vreme în amintire. Și de data aceasta campionul nostru a început puternic — nu chiar ca anul trecut, dar totuși în tempoul destul de rapid demonstrat acum doi ani — numai 5 din primele 6 partide! Ceea ce impresionează însă, în afara rezultatului sportiv în sine, este ușurința cu care realizează Gheorghiu aceste puncte, ușurința cu care joacă în general. Iată, de exemplu, cît de simplu a fost respins în runda 1 jocul neprecis al lui Gavrilă. În varianta Najdorf a Apărării siciliene: 1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 a6 cu intenția de a evita continuările prea cunoscute, Gavrilă a jucat o mutare incoloră (6.a4) care a permis negrului să egaleze extrem de ușor și chiar să preia inițiativa: 6...Cc6 7.Nc4 Nd7 8.Nb3 g6 9.Ne3 Cg4 10.C:c6 b:c6 11.Df3 Ce5 12.De2 Ng7 13.h3 c5 14.0—0 0—0 15.f4 Cc6 în această poziție (vezi diagrama 1), apa-

rent egală, de fapt negrul are inițiativa, deoarece controlul asupra punctului d4 face ca șansele sale pe flancul

Florin Gheorghiu

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1. Fl. Gheorghiu . . .	●	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14½
2. C. Partoș . . .	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12½
3. D. Drimer . . .	1	0	●	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11½
4. Th. Ghițescu . . .	1	0	1	●	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11½
5. A. Buză . . .	0	0	1	1	●	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	11
6. P. Voiculescu . . .	1	0	1	1	1	●	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	10½
7. Tr. Stăneanu . . .	0	1	1	0	1	1	●	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	10½
8. V. Cioclită . . .	1	1	0	0	0	0	●	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10½
9. Al. Günsberger . . .	1	1	0	1	1	1	1	●	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
10. C. Botez . . .	1	1	1	1	0	1	1	1	●	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9½
11. M. Nacu . . .	0	1	1	1	1	1	0	1	1	●	1	1	1	1	1	0	0	1	1	9½
12. B. Șoș . . .	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	●	1	1	1	1	1	1	1	1	9½
13. S. Neamțu . . .	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	●	1	1	1	1	1	1	1	9½
14. Gh. Mititelu . . .	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	●	1	1	1	1	1	1	9½
15. Em. Reichel . . .	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	●	1	1	1	1	1	8
16. E. Ungureanu . . .	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	●	0	0	1	1	7½
17. M. Suta . . .	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	7½
18. V. Valsman . . .	0	0	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1	1	1	7½
19. G. Gavrilă . . .	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	6½
20. C. Drozd . . .	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	3

problemă de deschidere. Primele 11 mutări au repetat partida Ivkov—Korčinoi, din recentul meci Iugoslavia—URSS: 1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.c:d5 C:d5 5.e4 C:c3 6.b:c3 c5 7.Nc4 c:d4 8.c:d4 Db6 9.Cf3 Ng7 10.0—0 11.h3 Ne6. În această interesantă poziție (vezi diagrama 2) Ivkov a continuat cu 12.d5, la care Korčinoi a răspuns cu o combinație foarte tăioasă, 12...N:h3, care s-a încheiat în favoarea negrului: 13.g:h3 Dc7! 14.De2! N:a1 15.e5 Cd7 16.Nf4 Tac8 17.Nb3! Nc3 18.Ng3? Cc5 etc. După 18.Tc1! însă, n-ar fi fost de loc clar cine stă mai bine. Gheorghiu a evitat însă toate aceste complicații și a jucat simplu 12.Ne2, mutare care se pare că l-a surprins pe adversarul său. Este greu de stabilit care ar fi fost continuarea cea mai activă pentru negru, în orice caz cea jucată în partidă s-a dovedit ineficăc: 12...Nd7 13.Ne3 Da5 14.Db3 b6 15.Tac1 Cc6 16.d5 Ce5 17.Cd4. Stăpânirea coloanei „c” și centralizarea puternică asigură albului un incontestabil avantaj, care a fost concretizat neașteptat de repede, după 17...Na4!? (Aparent activ) 18.Da3 Tf8 19.f4 (Cu aceasta se începe o mică manevră forțată care decide partida) 19...Cd7 20.Cc6 N:c6 21.D:a5 b:a5 22.d:c6 Cf6 23.Na6 și negrul a cedat.

Surpriza startului n-a fost însă tem-poul rapid impus de Florin Gheorghiu, ci faptul că încă de la început s-au găsit jucători care să reziste acestui tempo. Partoș și Voiculescu au câștigat și ei primele două partide și după run-

da a 4-a împărțeau cu Gheorghiu conducerea în clasament, cu cîte trei puncte. În această primă fază a concursului ei au jucat cîteva partide bune, demonstrînd că sînt în formă. Iată, de exemplu, cum a cîștigat Partoș în prima rundă la Mititelu. În poziția din diagrama 3, dominația în centru în combinație cu perechea de nebuni se

Victor Cioclită

dovedește mai valoroasă decît contra- acțiunea negrului pe flancul damei. A urmat un interesant joc pe ambele flancuri: 30.h4 Te8 (Pătrunderea pe coloana „a” nu dă negrului nimic, de aceea el ia măsuri de apărare împotriva străpungerii e4—e5) 31.h5 Cf8 32.g4 Ta2+ 33.Td2 T:d2 34.D:d2 Ch7. Împotriva g4—g5, dar calul la h7 nu s-a strălucit) 35.Ng3 Da7 36.Tb1! (După ce prin amenințările e4—e5 și g4—g5 au fost fixate forțele negrului în centru și pe flancul regelui, albul începe o manevră pe flancul damei, cu ajutorul căreia fixează slăbiciunea b5) 36...Da6 37.Db2 Tb8 38.Ta1 Db7 39.Db4 Db6 40.Rg2 Dc5? (Duce repede la pierdere, dar negrul nu prea avea ce face împotriva amenințării Nf2) 41.D:c5 d:c5 42.e5 Td8 43.e6 Ne8 44.Nf2 f5 45.g:f5 Cf6. Criza de timp s-a încheiat și negrul a cedat. Pionii avansați susținuți de perechea de nebuni decid repere.

Interesantă a fost și partida dintre Ghițescu și Voiculescu, care a constituit prima surpriză a campionatului. În poziția din diagrama 4 negrul a jucat 35...b5 cu scopul evident de a alunga cea mai bine plasată piesă a albului. A urmat 36.a:b5 a:b5 37.Ca3? (Mutarea aceasta permite negrului să efectueze o combinație decisivă. Mai bine era 37.Ce3, după care, deși negrul continuă să stea mai bine, albul ar fi avut probabil, resurse de apărare) 37...Db7 38.Dd1 (Singura posibilitate de a apăra pionul d5) 38...Da7 39.b4 (Calul a3 trebuie apărat vezi diagrama 5) 39...T:f2+! 40.R:f2 Tc1+? (Desigur, negrul cîștigă și așa, dar de ce nu 40...Tc2+? urmat de mat. Era mai frumos) 41.Re2 T:d1 42.R:d1 Df2 și albul a cedat.

În runda a 2-a, Voiculescu a cîștigat și la Șoș o partidă dificilă cu un final dramatic. După multe complicații în jocul de mijloc, care s-au desfășurat în general în nota de superioritate a albului, Șoș, care s-a apărat cu tenacitate, a reușit să-și creeze contrașanse sacrificînd calitatea. În poziția din diagrama 6, cei doi pioni centrali, susținuți de puternicul nebul g7, par să compenseze inferioritatea materială. Voiculescu a găsit însă o ingenioasă manevră de neutralizare a lor, care i-a adus victoria. A urmat: 35.Ce4 d3 36.Rf2! Nd4+ 37.Re1 c3 38.Tf3 c2 39.Rd2 Nb2 40.Tf1 Rg7 41.Cc5 c:d+ 42.T:c1 N:c1+ 43.R:c1 Rf6 44.C:a6 R:e7 45.Rd2

Poziția după 15...Ce6

Poziția după 11...Ne6

Poziția după 29...Nf7

Poziția după 35.b3

Poziția după 39.b4

Cf6 46.R:d3 Cd5 Aici partida s-a întrerupt, dar negrul a cedat fără a mai re-lua jocul.

Cariera de lider a lui Voiculescu s-a încheiat în runda a 5-a, când a pierdut în fața lui Partoș o partidă complicată, pe care maestrul ploieștean a încheiat-o cu un interesant atac de mat. La un moment dat Partoș a cedat calitatea (23.T:f6!) și după ce a sacrificat și nebunul de cîmpuri negre, a obținut atac cîștigător. (Vezi partida în întregime la pag. 156).

Locul lui Voiculescu în grupa frun-tașilor clasamentului a fost luat de că-tre Ghițescu, care nu s-a lăsat descura-jat de insuccesul din prima rundă și a remontat puternic terenul pierdut, rea-lizînd 5 puncte din următoarele 6 par-tide, incluzînd o victorie prețioasă la Ciocîltea.

În această partidă s-a jucat una din-tre variantele preferate de Ciocîltea cu negrul: 1.d4 Cf6 2.c4 d6 3.Cc3 e5 4.d5 Ne7 5.e4 0-0 6.g3 c5 7.Ng2 Ce8 8.Cge2 Ng5 (Despre această poziție atît Pach-man, cît și Modern Chess Openings afirmă că este egală, fără însă să pro-pună vreo continuare) 9.0-0 N:c1 10.C:c1 Cbd7 11.Cd3 Df6! (Planul ales de negru în această partidă nu se do-vedește satisfăcător) 12.a3 a5 13.b4 a:b4 14.a:b4 T:a1 15.D:a1 c:b4 16.Ca4! (Vezi diagrama 7. Mult mai tare decît 16.C:b4, după care cîmpul c5 ar fi rămas în stăpînirea negrului) 16...Cc7 17.C:b4 b5 18.Cc3! (După 18.c:b5 C:b5, negrul obține contrajoc prin pătrunderea ca-lului la d4) 18...b:c4 19.Da7 Ce8 20.Cc6 (Cu sacrificiul, temporar, al unui pion, piesele negre au fost reduse la totală pasivitate 20...Rh8 21.Nh3 Cb6 22.Ng2 Cd7 23.Nh3 Cb6 24.Ng2 Cd7 (Repetare de mutări pentru a cîștiga timp) 25.Cb5 Cc5 26.f4 e:f4 27.e5! Dh6 28.C:d6 și negrul a cedat.

Cum spuneam la început, foarte com-bativi au fost în acest campionat Ungureanu și Buză. Primul, după o partidă pierdută în runda a 2-a la Mititelu, a început să joace foarte bine și rea-lizînd 4 puncte din următoarele 5 partide, se afla după runda a 7-a la un punct de lideri. Caracteristicile jocului lui Ungureanu sînt inventivitatea și tena-citatea. Fără prea multă pregătire teo-retică, el se simte bine în complicațiile jocului de mijloc, unde găsește mereu „ceva”. De aceea, partidele sale sînt fie că pierde sau cîștigă, întotdeauna in-teresante. Un exemplu îl constituie cioc-

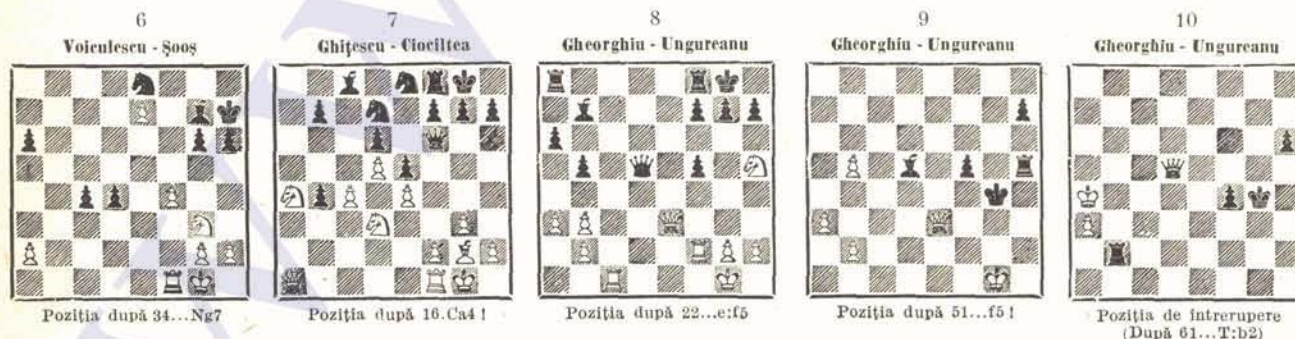

Maestrii internaționali D. Drimer și Th. Ghițescu

nirea din runda a 4-a cu Florin Ghe-orghiu, în care a dat o replică cura-joasă campionului. În poziția din dia-grama 8 acesta, după multă gîndire, a jucat 23.C:g7 ceea ce, după 23...R:g7 24.Dg5+ ar fi dus la remiză prin șah etern. Dar Ungureanu n-a vrut, o de-cizie obiectiv greșită, dar fără îndoială îndrăzneată. Deci 23...f4!? 24.D:f4 R:g7 25.Df6+ Rg8 26.Tc3 Tic8 (Pe această mutare s-a bazat negrul atunci cînd a jucat 23...f4. Dar albul cîștigă acum dama pentru turn și nebun) 27.Tg3+ Rf8 28.Dh6+ Re8 29.Te2+ Rd7 30.Td2 Tc5 31.Tgd3 Tg8 32.T:d5+ T:d5 33.T:d5 N:d5 (Poziția aceasta este de-sigur cîștigată de alb, dar nu atît de simplu pe cît se pare la prima vedere. Cîteva mutări mai puțin exacte și ne-grul obține contrașanse) 34.D:a6!? (Era mai bine 34.g3) 34...T:g2+ 35.Rf1 T:h2 36.D:b5+ Re6 37.De8+ (Șahurile ace-s-tea nu fac decît să îmbunătățească po-ziția regelui negru. Era de considerat înaintarea imediată a pionilor de pe flancul damei) 37...Rf5 38.Dd7 Ne6 39.Dd3+ Rg4 40.De4+ Rg3 41.De5+ Rh3 42.De3+ Rg4 43.De4+ Rg3 44.Dd3+ Rg4 45.Dd4+ Rg3 46.Dd3+ Rg4 47.De4+ Rg3 48.Rg1 (Albul este în cău-tarea unui plan de cîștig. Era indicată

întreruperea partidei) 48...Th5! 49.De3+ Rg4 50.b4 Nd5 51.b5 f5? (Vezi diagrama 9) Ajuns în slîrșit la liman, Ungureanu suferă o neașteptată criză de orbire șahistă și nu dă foarte simplu șah etern: 51...Th1+ 52.Rf2 Th2+ 53.Rel Th1 etc. Regele alb nu poate trece pe linia a 3-a din cauza Th3, iar cîmpul a2 este controlat de nebun!) 52.Dd4+ f4 53.b6 h6 54.b7!? (De ce nu 54.a4?) 54...Th1+ 55.Rf2 Th2+ 56.Rel Th1+ 57.Rd2 Th2+ 58.Rc3 Th3+ 59.Rb4 Tb3+ 60.Ra4 T:b7 61.D:d5 T:b2 (Vezi diagrama 10. În această poziție originală, înslîrșit partida s-a întrerupt. După cît se pare, cu toată supe-rioritatea materială, albul nu poate cîștiga) 62.De6+ Rg3 63.Dg6+ Rf3 64.Dc6+ Rg4 65.Dc8+ Rh4 66.Dc1 Tg2 67.Rb5 Rg3 68.Rc4 f3 69.Rd3 Ta2 70.Dg1+ Rf4 71.Dd4+ Rg3 72.Dg7+ Rh2 73.D:h6+ Rg1 74.Dg5+ Rf1 75.Re4 f2 76.Dg3 Tb2 77.Dc3 Tb8 78.Dc7 Ta8 79.De7 T:a3! 80.D:a3 Rg1 81.De3 Rh1 82.Dc1+ Rg2 83.Dd2 Rh1 84.De2 Rg1 Re-miză.

La rîndul său, Buză a creat serioase neplăceri celor trei maestri pe care i-a bătut consecutiv, în rundele 3-5: Günsberger, Ciocîltea și Neamțu. Tre-buie să spunem că a fost ajutat în oa-

recare măsură și de adversari, care simțindu-se, probabil, obligați să joace la câștig, au făcut-o cu insuficientă prudență.

Privită în ansamblu, prima parte a campionatului a fost, fără îndoială și cea mai interesantă. Pentru prima oară după mulți ani, Florin Gheorghiu, deși a impus și de data aceasta tempoul său obișnuit foarte ridicat, nu s-a putut distanța și după runda a 7-a a trebuit să împartă conducerea în clasament cu Carol Partoș, fiecare cu câte 5½ puncte, „supravegheat” la jumătate de punct distanță de Teodor Ghițescu. O performanță excelentă a obținut în această primă treime a concursului și Ungu-

reanu — 4½ puncte, între care victorii la maestrul Drimer și Voiculescu. Pe aceștia din urmă îi găsim pe locurile următoare în clasament, împreună cu Nacu, Mititelu și Buză, toți cu câte 4 puncte. Deci 9 jucători au realizat peste 50% din puncte. Trei participanți Botez (7 remize!) Șoos și Stanciu au menținut echilibrul turneului, cu câte 3½, iar ceilalți 8 participanți n-au putut realiza 50%. Între ei, în mod surprinzător, îl găsim și pe maestrul internațional Victor Ciociltea, care la începutul concursului a manifestat o oarecare nesiguranță, pierzând două partide și câștigând una singură, abia în runda a 6-a.

Etapă decisivă

Astfel stînd lucrurile, era de așteptat ca „jocul de mijloc” al campionatului, rundele 7—14, care de obicei sînt cele mai disputate, să dea loc unei întreceri pasionante între fruntașii clasamentului. Speranțele acestea nu s-au confirmat însă. Ca toți marii campioni, în fața amenințării Florin Gheorghiu a reacționat, accelerînd și mai tare: trei victorii consecutive în rundele 8—10 (la Buză, Neamțu și Mititelu) l-au distanțat la un punct de Partoș, care a trebuit să lase două jumătăți de punct la specialiștii remizelor, Botez (a 8-a la rînd!) și Șoos (tot a 8-a consecutivă, urmată de încă una — record republican!). Între ele maestrul ploieștean a obținut însă un punct foarte prețios, câștigînd la Ghițescu o partidă foarte importantă în lupta pentru primele locuri. Acesta din urmă a jucat sistemul Ragozin într-o formă puțin obișnuită (jucînd Nb4 înainte ca albul să fi dezvoltat Cf3) și după 15 mutații s-a ajuns la poziția din diagrama 11. Pionul în plus al albului nu este de mare importanță, în schimb calul centralizat și inatacabil este mult mai tare decît nebulul negru. Finalul a fost jucat foarte bine de către Partoș și este foarte instructiv pentru acest gen de poziții. A urmat 15...Tfb8 16. 0—0! (Cu aceasta, albul rezolvă problema luptei pentru coloana „b”) 16...Ng4 17.Td2 Nh5 (Cu ideea de a controla cîmpul b1. Albul nu poate lua c6, deoarece după 18.C:c6 Tc8 19.Cd4 T:c5, negrul capătă contrajoc asupra pionului slab c3) 18.Tb2 T:b2 19.R:b2 Tc8 (După schimbul unei perechi de turnuri, pionul c6 necesită apărare) 20.c4

d:c4 21.Tc1 Ng4 22.T:c4 Tc7 23.Rc3 Nc8 24.Cb3 (Începe manevra de atacare a pionului c6, care trebuie să paralizazeze piesele negre) 24...Rf8 25.Td4 Re7 26. Td6 Nd7 27.Ca5 Tc8 28.a3 Tc7 29.c4 Tc8 30.f4 Re8 (Negrul este redus la pasivitate completă și este obligat să aștepte desfășurarea evenimentelor) 31. Td4 Tc7 32.Cc4 Re7 33.Cd6 Nc8 34. C:c8! (Trecerea în finalul de turnuri constituie soluția cea mai simplă) 34... T:c8 35.Td6 Tc7 36.e5 a5 37.f5 Re8 38.

Maestru A. Buză, revelația acestei finale

g4 Tc8 39.h4 Tc7 40.h5 Te7 41.Rd4 Tc7 42.f6 g:f6 43.e:f6 Tb7 44.T:c6 Tb3 45. Tc7 Tf3 46.Re5 T:a3 47.c6 Rd8 48.T:f7 a4 49.Ta7 și negrul a cedat.

După această partidă, Ghițescu n-a mai jucat cu aceeași energie; încă o victorie la Vaisman, apoi remize. În schimb Ciociltea, după ce a mai pierdut o partidă, în runda a 10-a la Drimer, și-a revenit în mod neașteptat și din următoarele 5 partide a realizat 4½ puncte, câștigînd printre altele și la Partoș în runda a 13-a. În această partidă el a jucat același sistem ca și în partida cu Ghițescu. Păcat că Partoș nu a adoptat aceeași linie de joc; ar fi fost interesant de văzut ce întărire a jocului negru pregătise Ciociltea. Partoș a jucat însă altfel, s-a încurcat și, în poziția din diagrama 12, ca răspuns la ultima mutare a albului f2—f3, Ciociltea a decis partida printr-o combinație caracteristică în acest gen de poziții. A urmat: 24...f:g5 25.h:g5 (la 25.f:g4 ar fi urmat 25... Ng4+ și dacă albul nu răspunde 26. T:g4, atunci 26...g:h4 și negrul are 3 pioni și un atac puternic pentru figură) 25...N:g5 26.f:g4 N:g4+ 27.T:g4 (Și după 27.Rf2 Df6+ 28.Rg1 Tbf8, atacul negru este decisiv) 27...h:g4 28.Tg1 Df6 29.Db1? (Mai multă rezistență se putea opune cu 29.Rd1) 29...N:d2 30. T:g4 (La 30.C:d2 Th2+ 31.Rd1 Df2) 30...Ng5 și albul a cedat. Sub impresia acestei înfrîngerii, Partoș a pierdut și în runda următoare la Ungureanu (ultima „sclipire” a acestui jucător, care în rundele 7—14 n-a mai realizat decît 2 puncte, iar la final doar încă o remiză...) ceea ce a încheiat practic lupta pentru primul loc, mărînd avansul la Florin Gheorghiu la 2 puncte.

Din grupul jucătorilor fruntași și-au menținut (sau chiar ameliorat pozițiile în clasament) Drimer (4½ din 7), Buză, Günsberger, Reicher și Voiculescu (cîte 4 din 7). Acesta din urmă a câștigat în runda a 12-a o partidă bună la Mititelu, iar în runda a 14-a a pus în dificultate pe Gheorghiu, într-o poziție de luptă, cu multe peripecii. În deschidere s-a jucat o variantă puțin cunoscută a Gambitului damei acceptat: 1.d4 d5 2.c4 d:c4 3. Cf3 Cf6 4.e3 g6 5.N:c4 Ng7 6.Cc3 0—0 7.0—0 Cf7 8.Ne2 (Într-o partidă Gheller—Plater, Szawro Złroij 1957, s-a jucat 8.De2 Cb6 9.Nb3 a5 10.a4 Cc6 11.Td1 Ng4 12.h3 N:f3 13.D:f3 e6 14. Nd2 De7 15.Nel și cu 15...Tfd8 16.Tac1 Tab8 17.De2 Cb4, negrul ar fi putut

Poziția după 15.Cd4

Poziția după 24.f3

Poziția după 12...Ce5

Poziția după 26...De8

obține un joc bun) 8...Cb6 9.e4 Ng4 10. Ne3 Cfd7 11.d5 N:f3 12.g:f3 (Sau 12. N:f3 Ce5 13.Ne2 C5c4 14.Nc1 c6! 15. Db3 c:d5 16.C:d5 Ca5, cu avantaj pentru negru, Evans—Smislov, Helsinki 1952) 12...Ce5 (Vezi diagrama 13) În această poziție, într-o partidă Klamann—Terpugov, 1952 s-a jucat 13.Nd4 și după 13...g5 negrul a obținut avantaj. Voiculescu a ales o altă continuare, după cât se pare mai bună: 13.Db3 (Impiedică accesul cailor negri la c4 și amenință f3—f4) 13...Dd7 14.Rg2 Împotriva Dh3) 14...h6 15.Cb5 g5 16. Cd4 (Negrul a realizat ideea controlului asupra cîmpului f4, dar și albul a obținut cîmpul f5) 16...Cg6 17.Cf5 e6 (Duce la mari complicații, dar negrul n-are de ales: la o continuare pasivă albul, după schimbul nebulului g7, are toate șansele de a obține avantaj) 18. Nb5 Dc8 19.d:e6 f:e6 20.Tac1 c6 21. Rh1 (Pentru a elimina posibilitățile Cf4+ și Ch4+) 21...Rh7 22.C:g7 R:g7 23.Tfd1 e5 (Este clar că în această poziție complicată, datorită perechii de nebuni și a dominației pe cîmpuri albe, șansele albului sînt mai bune) 24.Nc5 Tf7 25.Nf1 (Impiedică pătrunderea damei la h3 și amenință între altele, cîștigarea unui pion prin 26.N:b6) 25... Cd7 26.Nh3 De8 (Vezi diagrama 14).

În acest moment critic al partidei, Voiculescu s-a decis să dea dama pentru turn și cal, pentru a păstra inițiativa) 27.D:f7 +! R:f7 28.T:d7 + Rg8 29. Tcd1!? (Fără a intra în detaliile acestei interesante poziții, avem impresia că albul ar fi putut, poate, continua și mai tare; poate că prozaica luare la b7 să fi constituit o soluție mai simplă) 29...b6 30.Nb4 c5 31.Nc3 Cf8 (Toate aceste mutări au fost jucate de Gheorghiu cu multă siguranță, lăsînd spectatorilor o impresie exact inversă celei reale. Probabil că „bluff”-ul l-a impresionat în oarecare măsură și pe Voiculescu...) 32.T7d6 Df7 33.N:e5 (Era de considerat 33.Nf5) 33...Te8 34.Tf6 D:a2 35.Nc3 b5 (Din nou cu mult aplomb) 36.T:h6 b4 37.Nf6 Db3 și aci, spre surprinderea multor spectatori, partida s-a dat remiză. Desigur, nu este misiunea noastră în această cronică de a face analiza amănunțită a acestei poziții. Încercînd să răspundem nedumeririlor propunem doar mutarea 28. Td5 atenției cititorilor, observînd că acum nu merge 38...D:f3+ din cauza 39.Ng2 Db3 40.T:g5+ Rf7 41.Tg7+ Re6 42.Nc3+, urmat de mat. Singura mutare a negrului pare a fi 38...Ch7,

după care chiar continuarea modestă 39.Rg2 dă albului șanse excelente de cîștig (Se amenință 40.Nd7, iar după 40...C:f6 41.T:f6, albul are amenințări foarte tari). Audaces fortuna juvat!

Jucînd economic și fără pretenții, Drimer a obținut în aceste runde un rezultat foarte bun, consolidîndu-și mult poziția în grupul fruntaș. Nu este vina lui că a fost ajutat în bună măsură de adversari. Drozd a primit cadou o figură la mutarea a 25-a, dar această superioritate s-a dovedit insuficientă nu numai pentru a cîștiga, ci chiar pentru remiză, iar Ciocîltea a căzut în mod neașteptat într-o cursă simplă și a pierdut în 19 mutări.

Foarte bine a jucat și Buză — o partidă pierdută la Gheorghiu și două victorii, dintre care cea la Botez prezintă un cert interes teoretic. S-a jucat o variantă interesantă din Spaniolă: 1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0—0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 d6 8.c3 0—0 9.h3

Ca5 10.Nc2 c5 11.d4 Dc7 12.Cbd2 c:d4 13.c:d4 Cc6 14.Cb3 a5 15.Ne3 a4 16. Cbd2 Ne6. Toate acestea sînt bine cunoscute. Teoria recomandă acum 17.a3 pentru a preveni mutarea Cb4) și așa s-a și jucat în cîteva partide recente. În loc de aceasta, Buză a jucat 17. Nd3!?, mutare considerată slabă din cauza continuării 17...Cb4 18.N:b5 Tb8 19.N:a4 Cd3, numai că acum, în loc de 20.Te2 T:a4! 21.D:a4 C:b2 22.Da6 Ne8 23.Da3 d5! cu avantaj pentru negru, albul a jucat 20.Tf1! (vezi diagrama 15) după care această variantă nu mai merge, dama albă avînd posibilitatea de a se retrage la e2. Botez n-a găsit nimic mai bun decît 20... T:b2, dar după 21.Nb3 N:b3 22.a:b3 Tb8 23.Ta4 Db7 24.Da1, avantajul albului este incontestabil; încercarea 24...d5!? a fost respinsă prin 25.C:e5 T:d2 26.N:d2 C:e5 27.d:e5 C:e4 28.Ne3 D:b3 29.Ta8 și albul și-a valorificat ușor superioritatea materială.

Ultimele runde

Dacă treimea de mijloc a turneului a decis lupta pentru titlul de campion, Florin Gheorghiu fiind practic imposibil de ajuns, pentru locurile următoare disputa se anunța pasionantă în

ultimele 5 runde. Parloș cu 9 puncte ocupa încă după runda a 14-a locul II în clasament, dar la numai jumătate de punct în urma sa se aflau Ghițescu și Drimer, iar la încă jumătate de punct Buză, Ciocîltea și Voiculescu. Un grup de cinci jucători — Botez, Ungureanu, Nacu, Mititelu și Stanciu — se aflau cu 50% din puncte în situația de a ataca un loc superior în clasament, în cazul unui finis „tare”. Unul singur dintre ei a reușit acest lucru, Stanciu, care deși a avut de înfruntat adversari grei, a obținut totuși 3½ puncte, cu victorii prețioase la Voiculescu și Ciocîltea. Încordarea cu care a luptat Stanciu în aceste ultime partide este ilustrată de faptul că în partida cu Voiculescu, după ce a condus atacul foarte energic, în poziția din diagrama 16 a jucat 24...Ce2! și toată lumea a crezut că partida s-a încheiat. Dar... Voiculescu a jucat candid 25.N:e2!?? și Stanciu, în loc să dea mat într-o mutare cu 25...Dg2, a jucat 25...f:e2?? și după 26.Tg1 De4 27.f3 D:f3+ 28.Tg2 R:g7 29.D:e2 D:d5 a trebuit să muncască pînă la mutarea a 53-a pentru a cîștiga. Singura consolare pentru Stanciu este că „performanța” sa nu este... inedită pentru finalele campionatului național. Acum 14 ani, Șoș au procedat la fel într-o partidă cu Seimănu, cînd în poziția în care putea să dea mat într-o mutare s-a gîndit 20 de minute după care... a mutat altceva și pînă la urmă nici măcar n-a cîștigat partida.

Ceilalți „candidați” din zona de 50% au continuat în același ritm, terminînd campionatul „la pas”. Astfel Botez, Mititelu și Șoș au mai făcut cîte cinci remize; numai Ungureanu s-a prăbușit definitiv, pierzînd patru partide la rînd și remizînd doar în ultima rundă.

Nefiind amenințați de vreun „atac” din zona de mijloc a clasamentului, jucătorii din grupul fruntaș au forțat to-

Bela Șoș

15

Buză - Botez

Poziția după 20.Tf1!

16

Voiculescu - Stanciu

Poziția după 24.N:g7

17

Gheorghiu - Stanciu

Poziția după 29...Td3

tuși alura în ultimele 5 runde, realizând cu toții (cu excepția lui Ciociltea și Voiculescu) câte 3 puncte iar Gheorghiu, deși nu mai avea nici un stimulent sportiv, a continuat totuși în același ritm, obținând chiar 3½. Iată, de exemplu, modul convingător în care a folosit inexactitățile lui Stanciu în deschidere. S-a jucat o variantă veche a Partidei spaniole: 1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0-0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0-0 8.d4 d6 9.c3 Ng4 10.d5 (În ultimul timp s-a jucat aici mai mult 10.Ne3) 10...Ca5 11.Nc2 c6 12.d:c6 Dc7 13.Cbd2 D:c6?! (Planul cel mai bun este 13...Cc6 14.h3 Nh5 15.Cf1 Tc8 16.Cg3 Ng6 17.Ch4 b4 18.Chf5 cu șanse de ambele părți, Boleslavski—Keres, al 17-lea campionat al U.R.S.S. De considerat este și sacrificiul de pion 13...Tad8!? 14.Cf1 d5 15.e:d5 C:d5 16.De2 C:c6 17.h3 Nh5, Schmidt—Alehin, Salzburg 1943) 14.h3 (Într-o partidă Trifunovici—Barcza, Zagreb 1955, s-a jucat 14.Cf1 Cc4 15.De2! Tac8 16.a4 Nd8 17.a:b5 a:b5 18.h3 Nd7 19.C3d2 Cb6 20.Nd3, cu joc ceva mai bun pentru alb) 14...Nh5 (Era de considerat 14...Nd7) 15.Cf1 Ng6 16.Cg3 Tfe8 (Negrul joacă la realizarea înaintării d6—d5, ceea ce, având în vedere că albul are o dezvoltare mai bună decât în partida Schmidt—Alehin citată mai sus, duce la o deschidere nefavorabilă a jocului) 17.Ch4 Tad8 18.a4 Cc4 19.Df3! d5 20.a:b5 a:b5 21.e:d5 D:d5 22.C:g6 h:g6 23.Ce4 C:e4 24.N:e4 Dc5 (Pe nesimțite, utilizând mijloace foarte simple, albul a obținut avantaj pozițional: structură mai bună de pioni și perechea de nebuni) 25.b4 Db6 26.Nd5 Nf6 27.N:c4 b:c4 28.Ne3 De6 29.De4 (Albul a renunțat la perechea de nebuni pentru a obține un pion liber apărut. Contraatacul care urmează asupra pionului c3 va fi respins frumos pe cale tactică) 29...Td3 (Vezi diagrama 17) 30.b5! T:c3 31.b6 Df5? 32.Dc6

Poziția după 32.Tf3

Poziția după 14.Ne3

Poziția după 20...N:g4!

De6 33.D:e6 f:e6 34.b7 Rf7 35.Te2 Tb3 36.T:b3 c:b3 37.Ta8 și negrul a cedat.

Două victorii consecutive în rundele 16 și 17, la Gavrila și Reicher, l-au adus pe Buză pe locurile III—IV în clasament. Partida cu Gavrila a fost încheiată printr-un atac energic pe cîmpuri negre. În poziția din diagrama 18 a urmat: 32...f4! 33.g4 (Nu merge 33.Dg4, din cauza 33...f:g3+) 33...T:f3 34.N:f3 De3 35.Tf1 Ch4 36.Ne4 Dg3+ 37.Rh1 și albul a cedat în același timp.

Nu putem încheia exemplele din această cronică fără a ne opri asupra partidei Ciociltea—Stanciu din runda a 18-a care, ca o compensație pentru „ploaia” de remize din ultimele runde, a abundat în momente interesante. În poziția din diagrama 19, Stanciu a început atacul pe flancul regelui printr-un sacrificiu de pion: 15...g5! A urmat 16.d:e5 d:e5 17.g4 Cf4! Pe această

mutare frumoasă se bazează atacul început cu g7—g5) 18.N:f4 g:f4 19.C:e5 (Dacă 19.g:h5, atunci 19...D:h3, urmat de Tg8+) 19...De6 20.Cd3 N:g4! (Vezi diagrama 20. Acest sacrificiu de figură dezorganizează complet flancul regelui alb) 21.h:g4 Tg8! 22.C:f4 (La 22.f3-ar fi urmat frumos...C:g4! 23.f:g4 T:g4+ 24.Rf2 Nh4+ și mat în câteva mutări) 22...T:g4+ 23.Cg2 Ch5 24.Df3 Cf4 25.D:f4 T:f4 26.c:f4 Dg4+ 27.Cg2 (Din punct de vedere material, albul, cu turn și doi cai pentru damă, se află chiar în avantaj. Dar piesele sale ocupă poziții pasive, iar regele continuă să fie expus) 27...Nc5 28.Nd1 Dg5 29.b4 Nb6 30.Te1 Dg3 31.Ta2 Re7 32.Te3 (Nu există altă soluție împotriva amenințării Tg8) 32...N:e3 33.f:e3 Tg8 34.Te2 Df3 35.Cd2 T:g2+ 36.T:g2 D:d1+ 37.Rh2 Del și negrul a câștigat ușor finalul.

După ce șahurile au fost puse în cutii...

Acest campionat n-a adus mari schimbări în ierarhia maștrilor șahului nostru. Florin Gheorghiu a mai demonstrat odată că la ora actuală n-are adversari în țară. Participarea lui la campionate, chiar în aceste con-

diții de evidentă superioritate este cu atât mai necesară. Ca la cursurile ciclistice de urmărire (dirt-track), el „trage” după sine elita șahului nostru, obligînd-o să-și încordeze forțele pentru a nu rămîne prea mult în urmă. Exemplul lui Partoș, care în prima parte a concursului s-a dovedit capabil de a face față ritmului neobișnuit de tare pe care îl impune Gheorghiu, dovedește că stă în puterile celor mai buni jucători ai noștri să-l concureze pe „micul” mare maestru. Pentru aceasta însă este absolut necesară o muncă perseverentă și organizată. În momentul de față, la nivelul superior al șahului, s-a ajuns la o tehnică atât de avansată în toate stadiile partidei, încît nu este de conceput lupta în arena internațională fără o bună stăpînire a ei. Studiul partidelor lui Florin Gheorghiu arată o excepțională pregătire în domeniul deschiderilor, pregătire multilaterală și profundă, care-i dă posibilitatea să îndrepte desfășurarea jocului chiar de la început pe făgașul care-i convine. Campionul nostru are toate posibilitățile să devină un jucător de mare clasă internațională. Aceasta cu condiția — sine que non — să nu uite niciodată că cel care stă pe partea cealaltă a tablei este și el un jucător care știe cîte ceva despre șah și care, chiar dacă are o valoare obiectivă mai mică, nu trebuie niciodată desconsiderat. Întîi, pentru că nu e sportiv, al doilea pentru că această

Maestrii T. Stanciu și P. Voiculescu

desconsiderare poate duce la superficialitate în joc și deci la greșeli (vezi partida cu Ungureanu).

Despre ceilalți fruntași ai șahului nostru nu prea sînt multe de spus. Avem impresia că n-au prea progresat și (ceea ce este mai rău) nici nu-și prea dau osteneala s-o facă. În orice caz, faptul că după o pauză de aproape 3 ani, fără prea multă pregătire (judicînd după partide), D. Drimer a reușit să se claseze excelent, pe locurile 3—4, la egalitate cu maestrul Th. Ghițescu și înaintea lui V. Ciocîltea (care în acest răstimp au jucat la numeroase competiții), nu vorbește în favoarea ridicării nivelului de joc în finala campionatului republican față de anii precedenți. În favoarea tezei noastre pledează și rezultatul bun al lui Paul Voiculescu, unul dintre puținii noștri maștri care în ultimul timp a muncit consecvent și organizat pentru a-și ridica forța, ca și performanța remarcabilă a lui Buză, care a reușit să întrecă o serie de jucători cu valoare consacrată. În legătură cu acest din urmă jucător, considerăm că succesul său se datorește în cea mai mare măsură faptului că a adoptat o tactică activă. El a luptat în fiecare partidă și aceasta s-a oglindit în numărul mare de partide decise (7 victorii, 4 înfrîngerii, 8 remize). Același lucru este valabil și pentru Stanciu, care, cu toate crizele de timp teribile, a obținut un rezultat bun și a fost mereu unul dintre „animatorii” turneului. Să nu se supere candidatul de maestru interna-

țional B. Șoș și nici maestrul Botez, Günsberger, Mititelu, Neamtu și Reicher, dar cu atîtea remize (15 la Șoș și Botez), e greu să ai pretenții la un rezultat de valoare. Și dacă unele din aceste remize au rezultat la capătul unor partide de luptă, multe dintre ele au fost simple formalități: 15—20 mutări jucate nonșalant într-o oră, o strîngere de mîna „sportivă” și... gata!

În general, trebuie să subliniem lipsa de combativitate a jucătorilor din zona de 50%. Din 95 de partide susținute de Botez, Nacu, Șoș, Neamtu și Mititelu, 65 (!) au fost remize (dintre care o serie între ei). Botez și Șoș n-au cîștigat decît cîte 2 partide, Neamtu și Mititelu cîte 3. Numai Nacu a luptat (5+5—) dar, din păcate, n-a fost răsplătit pentru curaj.

Din punctul de vedere al calității partidelor, concursul s-a situat la nivelul obișnuit. S-au jucat cîteva partide bune, dar și unele slabe; s-au făcut cîteva combinații interesante, dar și greșeli. În general, accentul a fost pus de participanți pe deschidere, în care majoritatea s-au arătat pregătiți, în timp ce jocul de mijloc și mai ales finalul rămîn încă în urmă față de nivelul tehnicii internaționale.

Al 30-lea campionat republican a demonstrat încă odată necesitatea pregătirii continue și organizate a sahștilor noștri fruntași. Cum am afirmat și cu alte prilejuri, dacă vrem să ne ridicăm în arena internațională și să obținem rezultate superioare celor de pînă acum, este absolut necesar ca

Emil Ungureanu

maștrii noștri să înțeleagă că trebuie să muncească mai mult pentru a-și ridica atît nivelul cunoștințelor, cît și forța efectivă de joc. Altfel, curînd nu vor mai putea ține pasul în arena internațională, în care concurența devine din ce în ce mai aprigă, iar posibilitatea de afirmare din ce în ce mai grea.

S. Samarian

PARTIDE și FINALURI

Campionatul mondial studențesc

305. APĂRAREA GRÜNFIELD

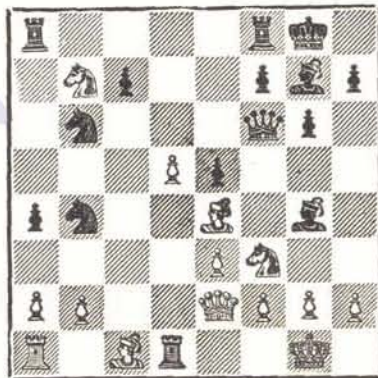
I. Polgar

Fl. Gheorghiu

1.d4 d5 2.e4 d:d4 3.Cf3 Cf6 4.e3 g6 (O variantă mai puțin uzitată în Gambitul damei acceptat, introdusă în practică de Smislov; negrul însă se dezvoltă mai aproape de specificul Apărării Grünfeld) 5.N:c4 Ng7 6.Cc3 0—0 7.0—0 Cfd7 (Merges și 7...Cc6) 8.De2 Cb6 9.Nb3 a5 10.Td1 a4 11.Nc2 Cc6 12.Ce4 (Este posibil să fie mai bine aici 12.h3 și apoi e3—e4) 12...Ng4! 13.Cc5 e5! (Cu prețul unui pion negrul deschide complet poziția) 14.C:b7 Df6! (Mai bine decît 14...Db8 15.h3! N:f3 16.D:f3 D:b7 17.Ne4 după care albul stă mai bine) 15.d5 Cb4 16.Ne4 (Aceasta a fost poziția pe care a avut-o negrul în vedere atunci cînd a jucat 12...Ng4. Acum este posibilă o combinație instructivă, pe care albul nu o poate evita. Vezi diagrama)

16...C6:d5 17.T:d5 (Forțat; dacă 17.N:d5 atunci 17...C:d5 18.T:d5 e4 19.Dc4 Nc8! 20.Ce5 N:b7 21.Cd7 De6 22.

C:f8 D:d5 23.D:d5 N:d5 24.Cd7 a3 25.Tb1 N:a2 și cîștigă) 17...C:d5 18.N:d5 c6 19.Ne4 De7 20.N:c6 e4 21.Dc4 (Singura apărare) 21...e:f3 22.D:g4 a3 23.Tb1 a:b2 24.N:b2 N:b2 25.T:b2? (Era mai bine 25.Nd5, deși și în acest caz negrul ar fi păstrat șanse de cîștig) 25...Df6! 26.Tb1 D:c6 27.D:f3 Tfc8 28.Td1 T:a2 29.Cd6 D:f3 30.g:f3 T8c2! 31.Tf1 (Iarăși o mutare forțată; la 31.

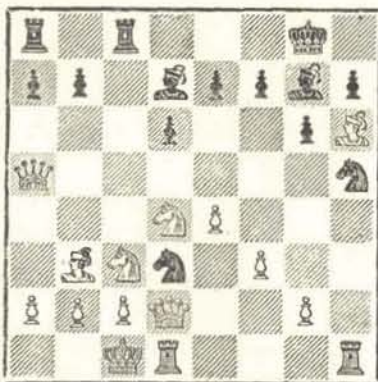
Ce4 f5) 31...f5 32.Rg2 Tab2 (Ultima linie a acestui final) 33.Rg3 Rf8 34.e4 Re7 35.e5 Re6 36.f4 Tc3+ 37.Rg2 Tb4 38.Tel T:f4 39.Ce8 Tc2 40.Cg7+ Rf7 și albul a cedat. Negrul cîștigă ușor după 41.e6+ R:g7 42.e7 T4:f2+ 43.Rg3 Tfe2 44.e8D T:e8.

306. APĂRAREA SICILIANĂ

Fl. Gheorghiu

H. Westerein

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 g6 6.Ne3 Ng7 7.Nc4 0—0 8.Nb3 d6 9.f3 Nd7 10.h4! (Cu aceasta, albul intră într-o cunoscută, dar și discutată variantă a Dragonului) 10...Da5? (O încercare nouă; obișnuit se joacă aici 10...Tc8) 11.Dd2 Tfc8 12.h5 C:h5 13.0—0—0 Ce5 14.Nh6! (Începutul unui atac temerar, la care pionul „g” nu contribuie) 14...Cd3+! (O mutare frumoasă, care arată forța de joc a tînărului campion finlandez. Albul calculase aici numai 14...N:h6 15.D:h6 T:c3 16.T:h5 cu joc foarte complicat. Vezi diagrama).

15.D:d3 N:h6+ 16.Rb1 Cf4 17.Dd2 Ng5 18.g3 Ch5? (Probabil că ar fi fost mai bine 18...Cf5 cu continuarea eventuală 19.Dh2 C:c3+ 20.b:c3 h5 21.g4) 19.Dh2! T:c3 20.b:c3 D:c3 21.g4! (Cu intenția de a încheia partida prin mat) 21...Nf4 22.Dh4 Cf6 23.Ce2 De3 (Singura posibilitate; la 23...D:f3 ar fi urmat 24.Td1 D:e2 25.T:f6 cu câștig imediat) 24.C:f4 D:f4 25.e5! (Poanta atacului alb; acum negrul este pierdut în toate variantele) 25...D:e5 (La 25...d:e5 26.g5 și albul câștigă o figură) 26.Td1 Dd4 27.T:e7 Ne8 28.g5 D:h4 29.T:h4 Ch5 30.T:b7 a5 31.a4! Cg3 32.Tc4 Cf1 33.Rc1 d5 34.Tc7 Td8 35.Tc5 Ce3 36.T:a5 și negrul a cedat.

309. PARTIDA SPANIOLĂ

Fl. Gheorghiu

I. Polgar

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0-0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0-0 8.d4 d6 9.c3 Ng4 10.d5 Ca5 11.Nc2 c6 12.d:c6 Dc7 13.Cbd2 Tcd8 14.h3 Nh5 (Desigur, era mai bine 14...Ne6. După această mutare, partida se va desfășura aproape forțat în favoarea albului) 15.Cdf1 C:c6 16.C:e3! Ng6 17.Ch4! Td7 (O idee interesantă, dar totuși destul de pasivă. Mult mai riscant era însă 17...N:e4 18.N:e4 C:e4 19.Cd5 Dd7 20.T:e4 f5 21.C:f5 D:f5 22.f3 și strategic vorbind, negrul e pierdut). Vezi diagrama)

18.C:g6 h:g6 19.a4! Db7 20.a:b5 a:b5 21.Cd5 C:d5 22.D:d5 Nd8 23.Nd3! (Începutul unei combinații distructive) 23...b4 (Forțat; altfel se pierde pionul) 24.Na6 Dc7 25.Nb5 Ce7 26.Dd3 b:c3 27.N:d7 D:d7 28.Ta6 c:b2 29.N:b2 Db7 30.T:d6 Cc6 31.Na3 și negrul a cedat.

308. INDIANA REGELEI

Fl. Gheorghiu

R. Savon

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 Ng7 4.e4 d6 5.f3 0-0 6.Ne3 c6 7.Nd3 a6 8.a4 (O variantă ascuțită a atacului Sämisch. Se mai poate aici și 8.0-0-0, cu joc foarte complicat) 8...a5 9.Cge2 Ca6 10.Tac1 e5 11.0-0 Tie8 12.Dd2 Cd7 13.Tcd1! (Începutul unui plan de joc al cărui scop este de a-l atrage pe negru pe flancul damei și a-l determina astfel să-și slăbească potențialul de apărare pe celălalt flanc) 13...e:d4 14.C:d4 Cdc5 15.Nb1 Db6 16.f4 Db4 17.f5! Cd7 18.Nh6 Nh8 19.Cf3! (Mai slab era 19.f:g6 h:g6 20.Cf5 Ce5! și negrul se apără) 19...Ta7! (Maestrul Savon, un foarte bun jucător defensiv, găsește această mutare pentru apărarea cimpului f7) 20.c5! (Vezi diagrama)

20...Ca:c5 21.Na2! (Cu prețul unui pion, nebulul își deschide calea spre flancul regelui negru) 21...Cf6 22.D:d6 b6 23.Cg5 g:f5 24.D:c6 (Mai simplu

decît 24.C:f7 T:f7 25.Dg3+ Cg4 26.D:g4+ și apoi mat la f7. Dacă 24...Ne6, albul câștigă prin 25.C:h8) 24...Tae7 25.e5! Nb7 26.Dd6 Dg4 (După 26...D:b2 urma 27.Tf2 D:c3 28.D:e7!) 27.Td2 Ted7! 28.D:d7 și negrul a cedat în fața matului imparable.

Fl. Gheorghiu

Turneul de la Santa Monica

307. PARTIDA SPANIOLĂ

B. Spasski

W. Unzicker

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.0-0 Ne7 6.Te1 b5 7.Nb3 0-0 8.c3 d6 9.h3 Cb8 10.d4 (Mult întrebunțat este sistemul ce începe cu 10.d3 în care după 10...Cbd7 11.Cbd2 Nb7, pot surveni variantele: a) 12.Nc2 Te8 13.Cf1 Nf8 14.Cg3 c5 15.Cf5 d5 16.Ch2 d:e4 17.d:e4 c4 18.Df3! Db6! 19.Ng5 f6! — mai slab 19...Te6? pentru că după 20.Tad1 Ce5 21.N:f6! T:f6 22.Cg4, albul obține atac, Ciociltea—Szabo, campionatul Europei inter-echipe, Hamburg 1965 — 20.Ne3 De6! cu joc egal, Ciociltea — Dr. Filip, Harrachow 1966; b) 12.Cf1 Ce5 13.Nc2 Te8 14.Cg3 Nf8 15.b4 Ccd7 16.Nb2 — sau 16.d4 a5 17.Dd3 Tb8 18.a4 b:a4 19.a:b5 b:c3 20.D:c3 Na8 21.Tb1 g6 22.d5 Ce5 23.Ne3 Cfd7, cu egalitate, Jansa—Unzicker, Soci 1965 — 16...g6 17.a3 Ng7 18.c4 c5 19.Ne3 Dc7, cu șanse egale, Polgar—Forintos, campionatul R.P.U. 1965) 10...Cbd7 11.Cbd2 (Ultimele analize au demonstrat că 11.e4, nu dă vreun avantaj albului) 11.Nb7 12.Nc2 Te8 13.Cf1 Nf8 14.Cg3 g6 15.Ng5 h6 16.Nd2 (S-a mai încercat 16.Ne1, dar după 16...c5 17.d:e5 C:e5 18.C:e5 d:e5 19.De2 Ch7 20.Tad1 Dh4, negrul a obținut o poziție acceptabilă, Lein—Krogus, Soci 1965) 16...Ng7 17.Tc1 c5 18.d5! Cb6 (Poate totuși era mai bine 18...c4, începînd cunoscutele manevre de contrajoc pe flancul damei. În continuare, Unzicker nu se dovedește inspirat în alegerea unui plan activ de joc și Spasski va pregăti cu multă migală, atacul la rege, pe care-l va conduce foarte ingenios) 19.Nd3 Dc7 20.Ch2 Ca4 21.Tb1 c4 22.Nc2 Ce5 (La aceeași părere a ajuns și ne-

grul, dar ceva mai târziu) 23.Cg4 Rh7 24.Df3 C:g4 (Se amenință 25.N:h6) 25.h:g4 Dc7 26.b3 c:b3 27.a:b3 Nf6 28.Cf1! (O mutare excelentă, pe care desigur că Spasski a avut-o în vedere cînd a jucat 24.Cg4. Împotriva blocării pe cîmpurile negre, albul pregătește înaintarea f2—f4, combinată cu atacul pe coloana „h”) 28.Ng5 29.Ce3 Ne8 30.g3 Cd7 (Greu de găsit un plan acceptabil de apărare. Nu merge 30...Dd7, din cauza 31.Rg2 și la 31...h5, urmează 32.Th1) 31.De2 Cf6 32.f3 h5 33.Rg2! Dd8 (La continuarea 33...h:g4, albul decidea repede partida cu 34.Cf5! g:f3+ 35.D:f3 g:f5 sau 35...N:f5 36.N:g5) 34.Th1 Rg8 35.Tbf1! (Se amenință 36.f4) 35...Nh6 36.Cf5! (Ofensiva pe flancul regelui a fost excelent pregătită și acum Spasski conduce atacul fără greșală. Vezi diagrama).

36...N:d2 37.D:d2 g:f5 38.Dh6! f:g4 39.f:g4 N:g4 40.T:f6 Dc7 41.Dg5+ Rf8 42.Nd1! N:d1 43.T:d1 Tec8 44.Td1 T:c3 45.Dh5! Tc2+ 46.Rh1 și negrul a cedat.

310. INDIANA DAMEI

B. Ivkov

B. Larsen

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cf3 b6 4.g3 Nb7 5.Ng2 Nb4+ 6.Nd2 (Preferabil este 6.Cbd2. Ivkov dorește însă poziții simple, pentru a nu crea posibilitate de desfășurare forței tactice a lui Larsen) 6...N:d2+ 7.D:d2 d6 8.Cc3 0-0 9.Ch4 N:g2 10.C:g2 e5 11.d:e5 d:e5 12.D:d8

T:d8 13.e3 Cc6 (Se pare că pentru egalitate era îndestulător 13...a5 și eventual 14...Ca6, dar Larsen probabil spera la mai mult) 14.Re2 e4?! 15.g4! C:g4 C:g4 16.C:e4 Te8 17.Cc3 Cd4+ 18.Rf1 Cf3 19.h3 Cf6 (Desigur, nu 19...Cgh2+? 20.Re2 cu variantele: a) 20...Tad8 21.Tad1! Cd4+ 22.T:d4 T:d4 23.T:h2; b) 20...Cd4+ 21.Rd3! Cdf3 22.Re2, în amândouă cazurile cu avantaj pentru alb) 20.Td1 Tad8 21.Cd5! C:d5 22.c:d5 c5 (La 22...Te5? urma 23.Re2) 23.h4 Rf8 24.Cf4 Td6 25.Re2 Ce5 26.a4 Cc4 27.b3 Ca5 28.Tb1 Te4?! (Negrul are o poziție ceva mai slabă, dar nu cu asemenea mutări se poate apăra) 29.Rd3 Te7 30.Rc3 g6 31.Tbe1 h6 32.f3 Tf6 33.Thf1 Te5 (La 33...Cb7 urma 34.Cd3! și 35.e4) 34.b4 c:b4 35.R:b4 g5 36.Ch5 Td6 37.e4 (Poziția este câștigată pentru alb, pentru că turnurile negre nu pot fi figurile potrivite pentru blocada pionilor centrali ai albului) 37...f5 38.h:g5 h:g5 39.Cg3! f:e4 40.f:e4+ Re8 41.Cf5 Tg6 42.Th1 Cb7 43.Th8 Rd7 44.Th7 Rc8 45.Re7+ T:e7 46.T:e7 g4 și negrul a cedat.

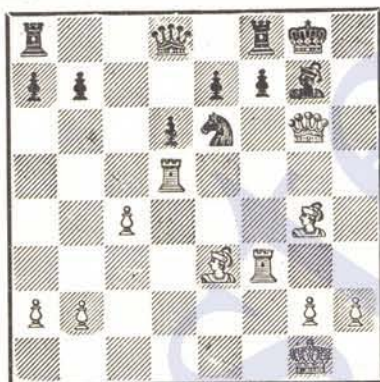
311. APĂRAREA SICILIANĂ

B. Larsen

T. Petrosian

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4.C:d4 g6 5.Ne3 Ng7 6.c4 Cf6 7.Cg4 8.D:g4 (Desigur nu 8.C:c6? din cauza 8...C:c3 9.C:d8 C:d1 10.C:d1 R:d8, și perechea de nebuni a dat avantaj negrului, Kostic-Breyer, Göteborg 1920) 8...C:d4 9.Dd1 Cc6 10.Dd2 (Sau 10.Tc1 Da5 11.Dd2 d6 12.Ne2 Nd7 13.0-0 Nc6 14.f3 0-0 15.a3 f5 16.e:f5 D:f5 17.b4 și albul a stat ceva mai bine, Andric-Stoltz, Belgrad 1952) 10...d6 (Merită atenție și 10...Da5, de exemplu: 11.Ne2 b6 12.Td1 d6 13.Dd6 Tb8 14.Nd2 Nb7 D:a5 b:a5 16.f3 Nc6 17.Tb1 a4, cu joc bun, Kovaci-Pogaci, campionatul R.P.U. 1965) 11.Ne2 Nd7 12.0-0 13.Tad1 (Bine este și 13.f4; după 13...Nc6 14.Nf3 b6 15.b4 Te8 16.Tac1 f5 17.Cd5 Dd7 18.e:f5 g:f5 19.

Tf6! Cd8 20.N:b6! cu avantaj material pentru alb. Flohr-Larsen, Noordwijk 1965) 13...Nc6 14.Cd5 Te8 15.f4 Cc7 16.f5! (Și iată, cu mijloace simple, varianta Stoltz 9...Ce6 a fost combătută cu succes de Larsen. Negrul este lipsit de contrajoc eficient) 16...Ca6 (Prea multe manevre cu aceeași figură și deci pierdere de timp) 17.Ng4! (Din nou o mutare excelentă; ea dovedește cu prisosință simțul tactic al lui Larsen: slăbiciunea cîmpului critic „e6”) 17...Cc5 18.f:g6 h:g6 19.Df2 Tf8 20.e5! (Cîștigul unui pion cu 20.N:c5, nu-l atrage pe Larsen, care în atac se simte în apele lui) 20...N:e5 21.Dh4 N:d5 (Nu era posibil 21...f6 din cauza 22.Dh6! De8 23.N:c5, urmat de 24.Ne6+) 22.T:d5 Ce6 (La 22...e6 urma 23.D:d8 și 24.T:e5, cu avantaj material) 23.Tf3 Nf6 24.Dh6 Ng7 25.D:g6!! (Un foarte frumos sacrificiu cu care începe faza finală a atacului alb. Vezi diagrama)

25...Cf4 26.T:f4 f:g6 27.Ne6+ Tf7 28.T:f7 Rh8 29.Tg5! b5 30.Tg3 și negrul a cedat.

312. APĂRAREA SPANIOLĂ

B. Spasski

J. H. Donner

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 a6 4.Na4 Cf6 5.De2 (O continuare modestă, care nu poate oferi albului perspective prea mari în deschidere. Singura ei calitate este aceea că, după 5.De2, negrul nu poate juca variantele deschise) 5...b5 6.Nb3 Ne7 7.0-0 0-0 8.c3 d5 9.d3 d4 10.Td1 (O întărire a jocului. Albul nu obține nimic, nici după 10.c:d4 C:d4 11.C:d4 D:d4 12.Ne3 Dd6 13.Cc3 Ne6 14.N:e6 f:e6, Keres-Euwe, Haga 1948, nici cu 10.C:d2 Tb8 11.a4 d:c3 12.b:c3 b4! 13.Cc4 Ng4 14.Nb2 Nc5 cu egalitate, Spasski — Taimanov, meci pentru campionatul U.R.S.S. 1956) 10...Ne6?! 11.Cbd2 Te8? (Greșeală strategică, care constituie preludivul viitoarelor greutăți ale negrului. Negrul părește coloana „f” pe care eventual ar acționa după N:e6) 12.N:e6 f:e6 13.d:c3 b:c3 14.d4 Cd7 (Negrul dorește menținerea presiunii în centru, dar cu manevre fine, albul va dovedi că acest plan este irealizabil) 16.Ng5 Dc8 17.c4 C:d4 18.Cb:d4 e:d4 19.e5 Nf8 (Mu-

tări pasive, în așteptarea evenimentelor) 20.T:d4 c6 21.Th4 Ne7 22.N:e7 T:e7 23.Cg5 h6 (Probabil, la 23...Cf8 ar fi urmat 24.Dc2) 24.Ce4 Dc7 25.Cd6 Td8 26.Td1 Db6 27.Thd4 Tf8 28.Rh1 Dc5 29.f4 Cb6 (Se amenință 30.Cb7, cu cîștig de figură. Acest lucru nu era posibil la mutarea a 29-a, pentru că la 29.Cb7 urma 29...D:f2 și nu merge 30.Rg1, din cauza 30...Tf7 și negrul se apăra) 30.Ce4 Da3 31.Dg4 b:c4 32.Cf6+ Rh8 33.Td8 Tc7 (La 33...Tef7, urma 34.Dg6 g:f6 35.D:f7) 34.Dg6 g:f6 35.D:f6+ și negrul a cedat.

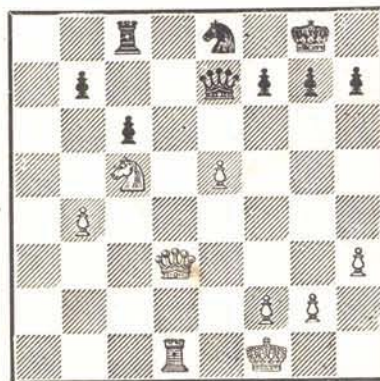
V. Ciocîltea

313. GAMBITUL DAMEI

M. Najdorf

I. Donner

1.d4 d5 2.c4 d:c4 3.Cf3 Cf6 4.e3 Ng4 (O continuare care se bucură de un veritabil curent de popularitate în turneele moderne; la Santa Monica s-a întîlnit în 3 partide: Najdorf-Donner, Najdorf-Ivkov și Larsen-Spasski) 5.h3 Nh5 6.N:c4 e6 7.0-0 (O continuare solidă care i-a adus marelui maestru argentinian 2 victorii în acest important concurs. Mai pretențioasă era considerată varianta întîlnită în partidele Petrosjan-Ivkov, Hamburg 1965, Gheorghiu-Minici, Belgrad 1965, care începe cu 7.Cc3 a6 8.g4 Ng6 9.Ce5 Cbd7 10.C:g6 h:g6 11.g5 Cd5 12.C:d5 e:d5 13.N:d5 c6 14.Nb3 D:g5 15.Df3! etc) 7...a6 8.Ne2 c5 9.Cbd2 Cc6 10.d:c5! (În partida cu Ivkov, din turul al II-lea, Najdorf a adoptat o altă schemă de dezvoltare, la fel de solidă însă: 7.Cc3 a6 8.0-0 Cc6 9.Ne2 Nd6 10.b3 0-0 11.Nb2 De8 12.Cd2 N:e2 13.D:e2 e5 14.d5 și nebulul din b2 s-a dovedit în continuare „inamicul” nr. 1 al negrului!) 10...N:c5 11.a3 0-0 12.b4 Na7 13.Nb2 De7 14.Ce5 C:e5 15.N:e5 N:e2 16.D:e2 Tfd8 (În general, negrul s-a descurcat destul de bine în deschiderea acestei partide, astfel că dacă se poate vorbi despre vreun avantaj pentru alb el are un caracter microscopic) 17.Tac1 Tac8 18.Cb3 Cd5 (Prima dintr-o serie de mici inexactități care îl vor duce pe negru la pierdere. Albul obține „cu tempo” controlul cîmpurilor centrale și limitează activitatea calului negru) 19.e4 Cf6 20.Tfd1 Ce8 21.T:c8 T:c8 22.Nf4

h6 23.Ne3 N:e3 24.D:e3 Cd6 25.Cc5 a5 26.Dd3 a:b4 27.a:b4 Ce8 28.e5 (Avantajul pozițional al albului central e4) 20. Te1 Tce8 21.Cc2 Dc8! (Amenința, în stilul marelui maestru R. Reti, cu manevra decisivă Dc8—a8!) 22.Ce3? (O greșeală care precipită sfârșitul, însă oricum poziția albului era fără speranță) 22...Ce3 23.T:e3 C:e4 (Nebunul din cl a rămas fără apărare!) 24.N:e4 N:e4 25.D:d6 Td7 (Pe neașteptate, dama albă s-a „rătăcit” în poziția adversă!) 26.Dc5 Tc7 27.C:e4 T:c5 28.C:c5 Nd4 și albul a cedat.

O frumoasă victorie în deschidere a campionului S.U.A.

315. INDIANA REGELUI
T. Petrosian B. Larsen

1.c4 Cf6 2.Cc3 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.d4 d6 6.e3 (O recomandare mai veche a fostului campion mondial M. Botvinnik, care și-a găsit în această

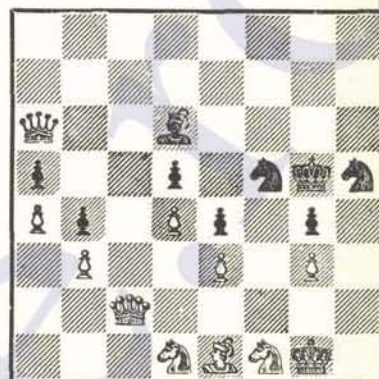
315. INDIANA REGELUI

T. Petrosian

B. Larsen

partidă cea mai convingătoare metodă de combatere) 6...c6 7.Cge2 a5 8.b3 Ca6! (O dezvoltare originală și eficientă, reprezentând o serioasă contribuție a marelui maestru danez la teoria deschiderilor) 9.0—0 e5 10.Nb2 Te8 11.h3 h5 12.Dc2 Ne6 13.Rh2 Dc7 14.a3 Tab8! (Jucat în același stil original și îndrăzneț care caracterizează întreaga partidă; fără ca albul să fi făcut vreo greșeală evidentă, inițiativa se află de pe acum în minile negrului) 15.Ta1 b5 16.c:b5 c:b5 17.Dd1 De7 18.Cb1 Nd7 19.Cd2 e4! (Negrul joacă la ideea limitării activității figurilor albe pe baza avantajului evident de spațiu. În general, poziția oarecum pasivă a albului este rezultatul deschiderii destul de incoloră pe care a adoptat-o) 20.Cf4 d5 21.De2 Dd6 22.Tc2 (Schimbul tuturor turnurilor pe singura coloană deschisă nu va diminua avantajul negrului) 22...Tc8 23.Tf1 T:c2 24.T:c2 h4! (Stilul lui Larsen în această partidă amintește de partilele nemuritoare ale genialului Alehin...) 25.Cf1 h:g3 26.f:g3 b4 27.a4 Te8 28.N:c8 N:c8 29.h4 Cc7 30.Nh3 N:h3 31.C:h3 Nf8 32.Rg2 Dc6 (Începutul planului strategic victorios. Negrul împiedică contrajocul pe flancul damei și organizează asediul sistematic al pionului slab din g3) 33.Dd1 Nd6 34.Cf2 Ce6 35.Nc1 Cg7 36.Nd2 Cf5 37.Rh3 Dc8 38.Rg2 Rg7 39.Ch1 Ch6 40.Ne1 Da6! (O poziție ideală a damei negre, de unde îndeplinește 2 funcțiuni: una de limitare a posibilității de manevră a figurilor albe și alta, profilactică, de împiedicare a oricărei pătrunderi a damei albe) 41.Cf2 Cf5 42.Dd2 Nb8 43.Cd1 Cg4 44.Rg1 f6! (Începutul ultimei faze a planului strategic al negrului care constă în aducerea unui pion la g4, pentru a se crea puncte de sprijin (la h3!) în apropierea pionului slab c3. În același timp, este dezvoltată ideea de bază a partidei: limitarea progresivă a activității figurilor albe) 45.Rg2 g5 46.Cf2 Cgh6 47.h:g5 f:g5 48.Cd1 Rg6 49.Ch2 g4 50.Dc2 Nd6 51.Cf1 Cg8 52.

Ch2 Cf6 53.Cf1 Rh5 54.Ch2 Rg5 55.Cf1 Ch5 (Este timpul să recurgem la tradiționala diagramă pentru a demonstra îndeplinirea integrală a planului strategic al negrului).

56.Nf2 Cf6 57.Ne1 Ch5 58.Nf2 Da8! (Soarta pionului g3 este pecetluită) 59.Ne1 Dh8 60.Dc6 N:g3 61.N:g3 Ch:g3 și albul cedează.

O realizare monumentală a marelui maestru danez și o înfrângere senzațională a campionului mondial.

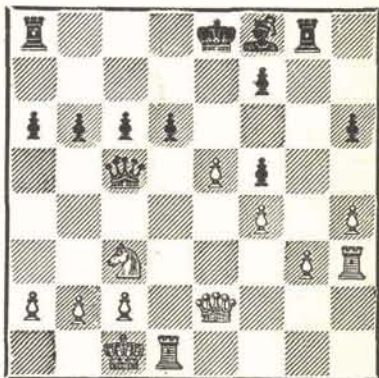
Th. Ghițescu

316. APĂRAREA SICILIANĂ

Unzicker

Larsen

1.e4 c5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 d6 6.Ng5 Nd7 (Atacul Richter Rauzer în forma sa cea mai „la modă” — fără mutare e6) 7.Dd2 C:d4 8.D:d4 Nc6 9.0—0—0 Da5 10.h4 h6 11.N:f6 g:f6 12.Th3! (Marele maestru vest-german pare hotărât să „pedepsească” experimentul acesta de deschidere, dar după cum vom vedea, Larsen, se va dovedi la înălțime) 12...De5! 13.De3 e6 14.Nb5 Tg8 (Era clar că la 14...N:b5 urma 15.f4 și albul câștigă) 15.f4 Dc5! (Probabil cea mai frumoasă mutare a partidei. Negrul acceptă să-și dubleze pionii pe coloana „c” rămânând în schimb cu piese mai active) 16.De2 (Primul succes pentru Larsen!) 16...a6 17.N:c6+ b:c6 18.e5! (Deschiderea s-a încheiat și acum începe un furtunos duel tactic care se va încheia după multe complicații... nedecis! Vezi diagrama)

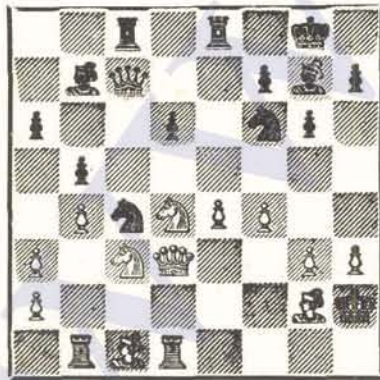

314. INDIANA REGELUI

I. Donner

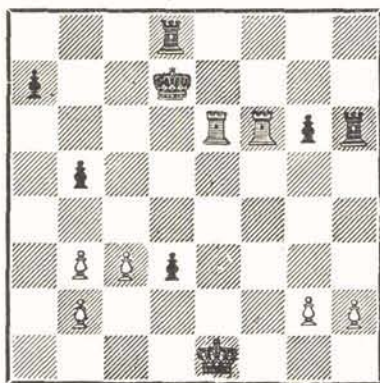
B. Fischer

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.g3 Ng7 4.Ng2 0—0 5.Cc3 d6 6.Cf3 Cbd7 7.0—0 (La acest concurs s-a putut constata o creștere a interesului marilor maeștri pentru sistemele de combatere a Indienei regelui bazate pe fianchetarea nebunului la g2) 7...e5 8.e4 c6 9.Tb1 (O idee mai veche a lui L. Portisch care și la Santa Monica s-a întâlnit în partidele Portisch—Najdorf și Donner—Najdorf) 9...a6 10.b4? (Această slăbire cronică a flancului damei și în special a cîmpului e4 trebuie considerată drept cauza viitoarelor greutăți ale albului. Mai corect s-a jucat în partida Portisch—Najdorf, din prima rundă: 9...Te8 10.h3 a5 11.Te1 e:d4 12.C:d4 Ce5 13.Nf4 Nf8 14.b3 Cf7 15.Tb2! Ce5 16.Td2 etc. cu avantaj) 10...e:d4 11.C:d4 Te8 12.h3 Ce5 (Reacția negrului este rapidă și eficientă. Pionul din e4 a și început să constituie o problemă...) 13.De2 b5 14.c:b5 (Nu merge 14.f4? C:c4 15.C:c6 Db6+ 16.Rh2 Nb7! și negrul are avantaj) 14...c:b5 15.Td1 Nb7 (Privind această poziție, putem ajunge la concluzia că partida de față a fost decisă din punct de vedere strategic încă din deschidere. Slăbiciunile cronice de la b4, c4, e4 constituie garanția unei victorii rapide a negrului) 16.f4 Cc4 17.Dd3 Tc8 18.Rh2 De7 (Mobilizarea figurilor negre este atât de armonioasă și eficientă realizată, încît poziția poate constitui un exemplu. Vezi diagrama).

18...f5! (Singura mutare; la 18...d:e5 sau f:e5 urma decisiv Ce4) 19.g4! (Acum la T:g4 urma tot Ce4) 19...Db4 (Amenințând pe f4, negrul se apără) 20.Df3! (Albul apără pionul f4 atacând pe c6) 20...d5 21.g:f5 Tb8 22.b3 e:f5 23.Tg3 Tg4! 24.Ce2 h5! (Prin mutări de toată frumusețea, negrul a echilibrat poziția) 25.Cd4 Tb6 26.Rb1 (E clar că nu se putea lua pe f5, din cauza amenințărilor pe coloana „f”) 26...Nc5 27.c3 Da3 28.C:f5 a5 29.Cd6+ Rf8 30.T:g4 h:g4 31...D:g4 (Prin această ultimă mutare, albul a propus în fond remiza, pe care pe bună dreptate negrul o acceptă) 31...T:b3+ 32.a:b3 D:b3+ 33.Ra1 D:c3 34.Rb1 Db3+ 35.Ra1 Da3+ și remiză.

unde va câștiga în acest final dificil! (Vezi diagrama)

28...T:h2 29.Td6+ Re7 30.T:d8 R:f6 (Bineînțeles, la 30...R:d8 câștiga ușor 31.T:g6) 31.Rf2 Th1 32.T:d3 Tb1 33.Td2 Re5 34.Rf3 a6 35.b4 (Albul blochează pionii negri pentru a-i putea ataca apoi mai ușor) 35...Rf5 36.Re3 Rg4 37.Rd4 Rg3 38.Rc5 g5 39.Rb6 Ta1 40.b3 Tc1! (Forțat, fiindcă albul amenința un câștig facil prin c3—c4) 41.R:a6 T:c3 42.Tb2 g4 43.R:b5 Rh2 44.Ra5 Tc8 45.b5 Ta8+ 46.Rb4 Tb8 47.Rc5 Tc8+ 48.Rd6 Tb8 49.Rc6 Tc8+ 50.Rb7 Tf8 51.b6 g3 52.Ra6 Tf2 53.Tb1 și remiză.

Decizia albului pare neașteptată, pentru că poziția sa prezintă încă șanse pentru victorie.

Fl. G.

317. DESCHIDEREA VIENEZĂ

B. Larsen

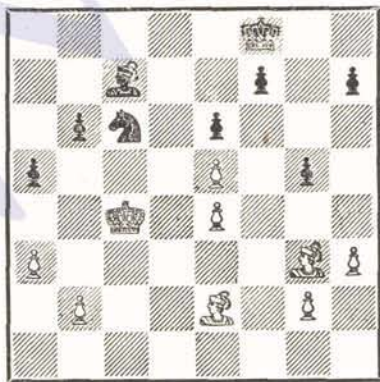
L. Portisch

1.e4 e5 2.Nc4 (După cum se vede, marele maestru danez este adeptul deschiderilor mai puțin uzitate, mai „uiteate” dacă putem spune așa. Mutarea 2.Nc4 constituie începutul unor planuri care în totalitatea lor au alcătuit la interzonalul din 1964 „arma secretă” a lui Larsen contra mutării 1...e5. Să dăm câteva exemple: a) 1.e4 e5 2.Nc4 Cf6 3.d3 d5 4.e:d5 C:d5 5.Cf2 Cc6 6.0—0 Ng4 7.Tel—Ne7 8.h3 N:f3 9.D:f3 Cd4 10.Dg4 0—0 11.T:e5, cu avantaj pentru alb, Larsen—Berger; b) 1.e4 e5 2.Cc3 Cf6 3.Nc4 Cc6 4.d3 Nb4 5.Cf3 d6 6.0—0 N:c3 7.b:c3 Ca5 8.Nb3 C:b3 9.a:b3 0—0 10.c4 b6 11.De2 Cd7 12.Ng5, cu ușor avantaj pentru alb, Larsen—Gligoric; c) 1.e4 e5 2.Nc4 Cf6 3.d3 Cc6 4.Cc3 Nc5 5.Ng5 h6 6.Nh4 d6 7.Ca4 Nb6 8.C:b6 a:b6 9.Ce2 Ne6 10.Cc3 Cd1 11.0—0 c6 12.Dd2 b5 13.Ne6 f:e6 14.Ng3, un joc foarte complicat, Larsen—Quinones. Campionul maghiar L. Portisch va alege un alt plan de joc la negru, care după părerea mea, nu va da rezultatele scontate) 2...Nc5 3.Cc3 Cc6 4.Dg4 g6 (Forțat; la 4...Df6 câștigă 5.Cd5) 5.Df3 Cf6 6.Cge2 d6 7.d3 Ng4 8.Dg3 h6 9.f4 De7 10.Cd5 (În urma unei deschideri jucate în stil „secolul al XIX-lea”, mai ales din cauza lui Larsen, albul a obținut avantaj!) 10...C:d5 11.D:g4 Cf6 12.Dh3 Ca5 13.Nb5+! (Foarte bine; albul face această manevră cu nebulul pentru a slăbi flancul damei negre și pentru a menține regele negru în centrul tablei) 13...c6 14.Na4 b5 15.Nb3 d5 16.f:e5 D:e5 17.c3! C:b3 18.a:b3 Nb6 19.Tf1! Nd8 (Forțat, deoarece la 19...d:e4 urma 20.d4 De7 21.Ng5 și albul câștigă) 20.Nf4 (Albul forțează trecerea într-un final mai bun) 20...De6 21.D:e6 f:e6 22.Cd4 d:e4 23.C:c6 Th7 (O mutare profilactică, foarte bună, de apărare a pionului a7) 24.C:d8 T:d8 25.Ta6 e:d3 26.N:h6 T:h6 27.T:e6+ Rd7 28.T:f6. Este oare câștigată această poziție pentru alb? Greu de spus, dar se pare totuși că marele maestru danez a scăpat pe

318. APĂRAREA NIMZOVICI

Henrique Costa Mecking O. Panno
Turneul zonal, Buenos Aires, 1966

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.e3 c5 5.Nd3 Cc6 6.Cf3 d5 (Mai slab este 6...0—0, deoarece după 7.d5! albul preia inițiativa) 7.0—0 0—0 8.a3 c:d4 9.e:d4 (Se poate juca și 9.a:b4 d:c3 10.b:c3 Dc7 11.De2 Nd7 12.e4 etc...) 9...d:c4 10.N:c4 Ne7 11.Ng5 b6 12.Dd3 (Prin intervertire de mutări s-a ajuns la o poziție cunoscută a variantei Steinitz din Gambitul damei acceptat) 12...Nb7 13.Tad1 Te8 (La 13...Cd5, albul obține avantaj, atât după 14.N:d5 e:d5 15.N:e7 C:e7 16.Tel, cât și după 14...N:g5 15.Ne4! h6 16.d5!) 14.Ce5 C:e5 15.d:e5 D:d3 16.T:d3 Cg4 17.Nf4! g5 18.Ng3 Tac8 19.Nb5 Ted8 20.Tfd1 a6 21.T:d8+ T:d8 22.T:d8+ N:d8 (Tinărul jucător brazilian sesizează momentul favorabil trecerii în final) 23.Ne2 Ch6 24.f3 Nc7? (Preferabil era 24...Cf5) 25.Ce4 N:e4? (Și acum trebuia jucat 25...Cf5, deoarece cedarea perechii de nebuni nu este compensată de dublarea pionilor) 26.f:e4 a5 27.Rf2 (S-a ajuns în stadiul partidei unde intrarea în acțiune a regilor este decisivă!) 27...Rf8 28.Re3 Cg8 29.Rd4 Ce7 30.Rc4 Cc6 (Vezi diagrama)

31.Nf2! (Desigur, nu merge 31.Rb5? Cd4+; albul cedează pionul e5 pentru a obține decizie pe flancul damei) 31...N:e5 32.b3! Nd6 33.Rb5 Cb8 34.

N:b6 N:a3 35.N:a5 (Astfel, albul a reușit să-și creeze un pion liber, care, susținut de perechea de nebuni, trebuie să decidă partida. Merită toată atenția cum acest tânăr jucător își valorifică

cu precizie avantajul!) 35...Re8 36.b4 Rd7 37.Rb6 Rc8 38.b5 Cd7+ 39.Ra7 Nc5+ 40.b6 f5 41.e:f5 e:f5 42.Nd3 f4 43.Nf5 Rd8 44.Rb7 Ce5 45.Ra8! Nd6 46.b7+ Re8 47.N:h7 g4 48.Ne4 f3 49.g3! f2 50.Ng2 Cc4 51.Nb4! (Poanta finală) și negrul cedează deoarece la retragerea nebulului urmează Nc5, cu capturarea pionului f2.

Deși partida nu abundă în combinații spectaculoase, impresionează realizarea strategică și tehnică impecabile de final, demnă de un mare maestru!

E. Nacht

319. APĂRAREA NIMZOVICI

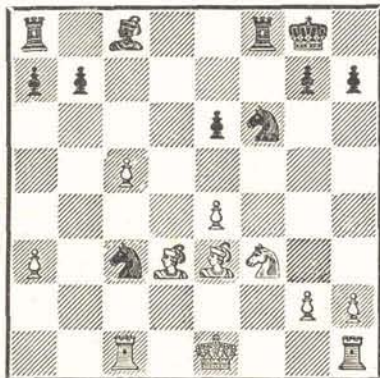
Gh. Mititelu

A. Buză

Campionatul României, 1966

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.f3 (Această variantă „la modă” împotriva Apărării Nimzovici pune într-adevăr negrului probleme deosebit de dificile în deschidere. În ultimii ani ea a fost mult analizată și utilizată de

maestrii romani) 4...d5 5.a3 N:c3+ 6.b:c3 c5 7.c:d5 C:d5 (Reluarea cu pionul la d5, permite albului o dezvoltare armonioasă a atacului pe flancul regelui. După 7...e:d5 8.e3 Nf5 9.Ce2 0—0 10.g4! C:g4 11.f:g4 Dh4+ 12.Rd2 sau 9...Cbd7 10.Cf4 0—0 11.g4 Ng6 12. h4, avantajul albului este indiscutabil) 8.d:c5 f5 (Insuficient verificat practic este avantajul perechii de nebuni obținut de alb în varianta 8...Da5 9.e4 C:c3 10.Dd2 Cc6 11.Nb2 Ca4 12.D:a5 C:a5 13.N:g7 Tg8 14.Nf6 sau 14.Ne5, partidele jucate având rezultate contradictorii) 9.Dc2! (Mutarea marelui maestru L. Portisch, care înlocuiește varianta mai veche 9.e4 f:e4 10.Dc2 și se bazează pe faptul că la 9...f4? urmează simplu 10.N:f4 C:f4 11.Da4+ și 12.D:f4) 9...0—0 10.e4 f:e4 11.f:e4 Df6 (Relativ mai bune contrașanse oferă negrului 11...Cf4) 12.Cf3 D:c3+ 13. D:c3 C:c3 14.Nd3 Cbd7 15.Ne3 Cf6 16. Tc1! (Mutarea maestrului C. Partos, care pune sub semnul întrebării toată schema de apărare a negrului și se bazează pe faptul că negrul nu poate lua cu nici unul din cai pionul e4. După 16...Cc:e4 17.Tc4 albul câștigă o figură iar după 16...Cf:e4 17.Nd4 Td8 18.0—0! negrul pierde un cal. Din acest punct de vedere următoarea mutare este forțată. Vezi diagrama)

16...Ca4 17.0—0 Td8 18.Nb5 (Cu această continuare — care se putea juca și la mutarea a 17-a — albul câștigă forțat perechea de nebuni pentru turn). 18...Nd7 19.c6 N:c6 20.T:c6 b:c6 21.N:a4 (Pozitia albului este evident câștigătoare) 21...Td3 22.Nc1 Tc8 23.e5 Cd5 24.Cg5 Cc3 25.Nc2 Ce2+ 26.Rh1 C:c1 27.T:c1 T:a3 28.N:h7+ Rh8 29. Ng6 Te3 30.h4 (Albul putea obține decizia mai expeditiv prin 30.Rg1 și 31. Tc4) 30...a5 31.Ta1 Ta8 32.Ne4! T:e4 33.C:e4 a4 34.Cg5 Ta5 35.Ta3! g6 36. Rg1 și negrul a cedat.

320. APĂRAREA GRÜNFELD

Gh. Mititelu Ș. Teodorescu
Brașov 1966

1.d4 Cf6 2.c4 g6 3.Cc3 d5 4.Cf3 Ng7 5.Ng5 (Intinșită relativ rar în practică, această mutare este logică din punctul de vedere al luptei pentru cimpurile centrale) 5...Ce4 6.c:d5 C:g5 7. C:g5 e6 8.Dd2 h6! (Probabil cea mai corectă linie de joc pentru negru. Cea-

laltă posibilitate, 8...e:d5, oferă albului frumoase perspective de atac după 9. De3+ Rf8 10.Df4 Nf6 11.h4 h6 12.Cf3 Rg7 13.0—0 c6 14.g4 Ne6 15.Ng2 Cd7 16.g5) 9.Ch3 e:d5 10.De3+ Rf8 11.Cf4 c6 (După 11...c5 12.d:c5! d4 13.Dd2 Cc6 14.Ce4, urmat de g3, Ng2 și 0—0, avantajul albului este evident) 12.Dd2 Nf5 13.e3 Cbd7 14.Nd3 N:d3 15. D:d3 De7 16.0—0 Te8 17.b4 (Planurile de joc capătă acum forme precise. Albul începe cunoscutul atac al minorității în condițiile în care negrul are mari dificultăți de dezvoltare. Unica contrașansă a negrului constă în declanșarea unui atac pe flancul regelui. Evident, după 17...D:b4 18.Tab1 și T:b7 poziția negrului devine fără speranță) 17...h5 18.b5 Nh6 19.Cfe2 Cf6 20.b:c6 b:c6 21.Da6 De7 22.Tb1 (În această poziție, albul a trebuit să aprecieze foarte exact șansele de atac ale negrului pe flancul regelui. Respingerea acestui atac este echivalentă cu victoria, datorită poziției precare a negrului pe flancul damei) 22...Cg4 23.g3 Te7 24. h3 C:f2 (Renunțarea la atac prin 24... Cf6 ar fi fost evident greșită din cauza 25.Tfc1) 25.R:f2 N:e3+ 26.Rg2 h4 27.Tf3 h:g3 28.Dd3 (Astfel, atacul negrului este respins și albul câștigă) 28...Nf2 29.C:g3 N:g3 30.T:g3 Rg7 31. Tf1 The8 32.T:f7+! și negrul a cedat datorită variantei 32...T:f7 33.D:g6+ Rf8 34.Dg8+ Re7 35.Te3+ etc.

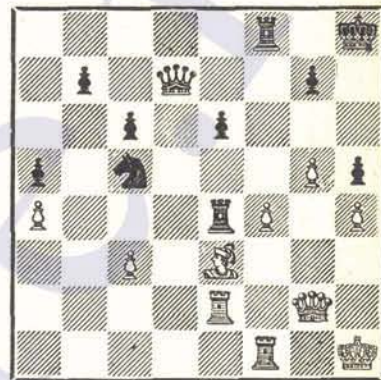
Ing. Gh. Mititelu

321. APĂRAREA SLAVA

C. Partos M. Șuta
Campionatul României, 1966

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Cf3 Cf6 4.Cc3 d:c4 5.a4 (Varianta olandeză a Apărării slave. Aparent mai agresivă este varianta Gheller: 5.e4 b5 6.e5 Cd5 7.a4 e6 8.a:b5 C:c3 9.b:c3 e:b5 10.Cg5 Nb7 11.Db5 Nb7 11.Db5 g6 12.Dg4 Ne7 13. Ne2 Cbd7 14.Nf3 Dc8 15.Na3 N:f3 16.C:f3 Da6 17.Nb2 Dc6 18.Na3 f5, cu egalitate) 5...Nf5 6.e3 e6 7.N:c4 Nb4 8.0—0 0—0 9.De2 Cbd7 (Nu este bine direct 9...Ng6 10.Ce5 Cbd7 11.C:g6 h:g6 12.De2! Da5 13.Ne2 c5 14.Nf3 c:d4 15. e:d4 Cd5 16.C:d5 e:d5 17.h4, cu avantaj. Flohr — Furman, campionatul U.R.S.S. 1948) 10.e4 Ng6 11.Nd3 a5!? (De obicei se joacă 11...Nh5 12.Nf4 Te8 13.e5 Cd5 14.C:d5 c:d5 15.De3 Ng6 16. Ng5 Ne7 17.N:g6 f:g6! și negrul egalează) 12.Ce5 Nh5 13.f3 Ce5 14.d:e5 (La 14...Dd4+ 15.Ne3 D:e5 16.g4 Ng6 17. f4 Dd6 18.Tad1! și negrul nu are apărări contra amenințărilor e4—e5 și f4—f5) 15.g4 Ng6 16.f4 f6 17.Nc4 Nf7 18.e:f6 C:f6 19.g5!? (Mai bine ar fi fost 19.e5 N:c3 20.b:c3 Cd5 21.Nd2, cu șanse bune de atac pe flancul regelui) 19... Cd7 20.Ne3 De7 21.Rh1 (Tf2!) Rh8 22.Tae1 Cc5 23.Nc1 Ng6 24.Df3 Tae8? (Mai bine ar fi fost 24...Dd7! pentru a-și asigura un cîmp de refugiu nebului din g6 și a controla posibilitatea f4—f5) 25.h4 h5!? 26.Te2 Td8 27.Na2 Td3 28.Dg2 Dd7 29.Nb1 Td4! (Negrul găsește mereu resurse pentru a para înaintarea f4—f5. Albul, după regnu-

parea forțelor, pregătește totuși, atacul pe flancul regelui) 30.Ne3 N:c3 31.b:c3 N:e4 32.N:e4 T:e4 (Această poziție a fost calculată de ambii jucători. Negrul s-a așteptat probabil la 33.N:c5 T:e2 34.D:e2 Dd5+! 35.Rh2 D:c5 36.D:h5+ Rg8 cu remiză, deoarece din cauza legării pe orizontală a 5-a nu se poate juca: „g5—g6”. Albul însă a pregătit o surpriză. Vezi diagrama)

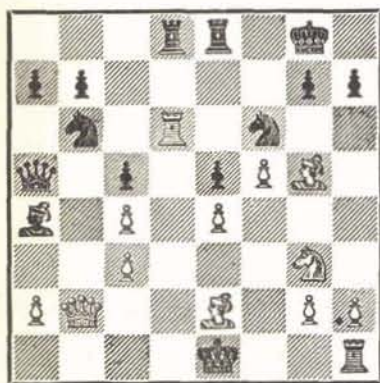
33.Td2 De8 (Nu merge 33...T:e3, din cauza 34.T:d7 C:d7, cu continuarea 35. Dd2! Th3+ 36.Rg2 și se pierde calul din d7) 34.N:c5 T8:f4 35.T:f4 (Frumoasă dar greșită ar fi fost combinația 35.D:e4!? din cauza 35...T:e4 36.Tf8+ D:f8 37.N:f8 T:h4+ 38.Th2 T:a4 și câștigul albului devine problematic) 35...T:f4 36.Td4 Df7 37.Td8+ Rh7 38.g6+ D:g6 39.Th8+! R:h8 40. D:g6 T:h4+ 41.Rg2 Tg4+ 42.D:g4 h:g4 (După aceste frumoase contre și riposte s-a ajuns într-un final avantajos pentru alb) 43.Nb6 Rh7 44.Rg3 Rg6 45. R:g4 Rf6 46.Rf4 g5+ 47.Re4 g4 48. N:a5 g3 49.Nd8+ Rf7 50.Nb6 Rf6 51. Nd4+ e5 (La 51...Re7 52.Re5 g2 53. Nc5+ Rd7 54.a5 și negrul e zugzwang) 52.N:e5+ și negrul a cedat.

322. APĂRAREA NIMZOVICI

C. Partos P. Voiculescu
Campionatul României, 1966

1.d4 Cf6 2.c4 e6 3.Cc3 Nb4 4.f3 c5?! (Mai obișnuit este aici 4...d5) 5.d5 N:c3?! (Mai bine este 5...0—0 6.e4 d6 7.Nd2 Te8 8.Cge2 a6 9.a3 Na5 10.Cg3 b5 11.Ne2 e:d5 12.C:d5 C:d5 13.C:d5 c4 și negrul egalează) 6.b:c3 Da5 7. Nd2 d6 8.e4 Cbd7 9.Ce2 Cb6 10.Cg3 Da4 11.Db3! (Astfel se apără suficient singura slăbiciune a albului — pionul dublu c4 — pentru că după schimbul damelor se deschide și coloana „a”) 11...0—0 12.Ng5! Acum este aproape forțat 12...D:b3 13.a:b3 Cbd7 14.d:e6 f:e6 15.Td1 cu câștig de pion, deoarece se amenință 13.N:f6 și după 13...g:f6 14.Ch5! etc.) 12...Cfd7 13.d:e6 f:e6 14. Td1! Te8 15.T:d6 Ce5 16.Ne3 (Pionul „c4” este apărat indirect, deoarece la 16...Ce:c4 urmează 17.D:a4!) 16...Da5 17.f4 Cg4 18.Nc1 e5 19.f5 Nd7 20.Ne2 Na4 21.Db2 Cf6 22.Ng5 Tad8 (Avantajul de dezvoltare al negrului s-ar părea că compensează pionul în minus,

dar albul cu un frumos sacrificiu de calitate inițiază un atac puternic la rege. Vezi diagrama)

23.T:f6! g:f6 24.N:f6 Td6 25.Dc1!! (Aceasta este poanta! La 25...T:f6 26.Dg5+ Rf7 27.Nh5+ Re7 28.Dg7+ Rd8 29.D:f6+ Te7 30.Dd6+ Td7 31.D:e5. Negrul nu are de ales pentru că se amenință Dg5+ și apoi Dg7 mat) 25...T:f6 26.Dg5+ Tg6! 27.f:g6 D:c3+ 28.Rf2 h6? O ultimă încercare. Dacă albul nu ia la h6 și joacă de exemplu 29.Dh5, atunci urmează 29...Dd4+ 30.Rf3 Tf8+ 31.Cf5! T:f5+ 32.D:f5 — la 32.e:f5 Df4 mat — Dc3+ și albul nu poate juca 33.Rg4, din cauza Nd7! 29.D:h6 Tf8+ 30.Cf5 și negrul a cedat. La 30...T:f5 31.e:f5 și amenințarea Dh7+ decide.

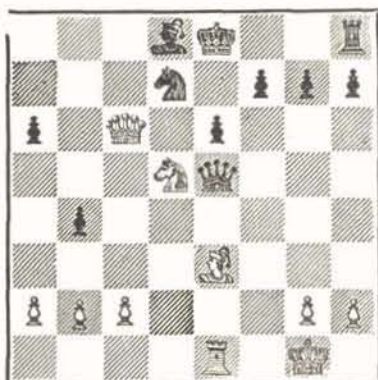
C. Partos

323. APĂRAREA SICILIANĂ

I. Berbecaru M. Nacu
Semifinalele campionatului republican
1966

1.e4 c5 2.Cf3 d6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Cf6 5.Cc3 e6 6.Ne2 a6 7.0—0 Cbd7 8.f4 (Albul trebuie să acționeze energic împotriva regelui negru aflat deocamdată în centru. La mutarea „normală” de dezvoltare 8.Ne3 putea urma 8...b5 9.a3 Nb7 10.Nf3—10.f3 ar fi și mai puțin indicat — 10...Ce5, cu joc excelent pentru negru) 8...b5 9.Nf3 Nb7 10.Te1! (În partida — Lehmann—Fischer, Havana 1965, s-a jucat 10.e5 N:f3 11.C:f3 d:e5 12.f:e5 Cg4 13.De2 etc. Și mutarea din text este satisfăcătoare) 10...Ne7 11.e5 N:f3 12.D:f3 (Din cauza slăbirii punctului f2, acest sacrificiu de pion este aproape forțat) 12...d:e5 13.f:e5 C:e5 14.T:e5 D:d4+ 15.Ne3 D:e5 16.D:a8+ Nd8 17.Dc6+ Cd7 18.Te1! (Cea mai tare continuare a albului. La 18.Nf2 ar fi urmat tot 18...b4, mutare care se dovedește, ca și în partida Lehmann—Fischer, foarte utilă și apoi 19.Td1 Dc7 20.D:c7 N:c7 21.Ce4 a5 22.Cd6+ — altfel negrul joacă Re7 iar la 22.Cc5 urmează 22...Cb6 și negrul se eliberează — 22...N:d6 23.T:d6 Re7 24.Ta6 Tc8 25.T:a5 T:c2 26.Nd4 f6 27.b3 e5,

cu avantaj clar pentru negru) 18...b4 19.Cd5! (La o altă deplasare a calului, ar fi urmat 19...Db5 și negrul scapă de toate greutățile, rămânând cu un pion în plus. Vezi diagrama)

19...0—0 20.D:d7 e:d5 21.Nf2 D:b2 22.D:d5 Dc3 (Același răspuns ar fi urmat și la 22.Nc5 cu efect decisiv însă, din cauza legăturii pe coloana „c”) 23.Dd6 a5 24.Te2 h6! (Planul just de realizare a avantajului. Negrul restituie pionul în plus pentru a-și activa figurile, obținând slăbirea poziției regelui alb. Totodată sînt lichidate amenințările de pe ultima linie. Albul n-are nimic mai bun decît continuarea din partidă; altfel, pe lângă avantajul pozițional, negrul ar păstra și pionul în plus) 25.Nc5 Da1+ 26.Rf2 Nh4+ 27.g3 Td8 28.Dc7 Ng5? (Aflat într-o acută criză de timp, negrul face o mutare din „considerente generale”. Trebuia direct 28...Nf6, cu continuarea plauzibilă 29.D:a5 Dh1 30.h4 (Re3) Td5 — bine este și 30...Td1 — cu atac cîștigător) 29.h4 Nf6 30.D:a5 Nd4+ 31.N:d4 D:d4+ 32.Rg2 Td5 33.Da8+ Rh7 34.De8 f5 35.h5 (E rîndul albului să greșească și negrul obține din nou șanse de cîștig. Ultimele 10 mutări sînt făcute de ambii jucători aproape fulgerător) 35...Dg4 36.De6 D:h5 37.Tf2 Ta5 38.Dc4 Dd1 39.D:b4 Dd5+ 40.Rh2 T:a2 41.Df4 Rg6 42.Td2 Dc5 43.g4 Ta1? (Trebuia 43...Ta5) 44.g:f5+ Rh7 45.Tg2 Te1 46.T:g7+ (Ca să nu mai fie discuții) 46...R:g7 47.Dg3+ și remiză.

324. APĂRAREA BENONI

D. Bondoc O. Troianescu
Semifinalele campionatului republican,
1966

1.d4 e6 2.c4 c5 3.d5 e:d5 4.c:d5 d6 5.Cc3 g6 6.e4 Ng7 7.Cf3 Cf6 8.Ng5 a6! (O întărire a jocului negru față de partida Uhlmann—Pidevski, Zagreb 1965, cîștigată de alb: 8...h6 9.Nh4 g5 10.Ng3 Ch5 11.Nb5+ Rf8 12.Ne2 C:g3 13.h:g3 a6 14.a4. Regele derocat stînjenește mult jocul negrului) 9.a4 h6 10.Nh4 g5 11.Ng3 Ch5 12.Cd2 C:g3 13.h:g3 Cd7 (În poziția survenită, albul are șanse pe flancul regelui, de aceea

negrul amînă mult timp rocada și pregătește cu multă minuțiozitate contrajocul pe flancul damei. Un factor de loc neglijabil în ciocnirea celor două planuri strategice, îl constituie slăbiciunea cîmpurilor negre din tabăra albului) 14.Ne2 b6! (Foarte bine deoarece împiedică fixarea flancului damei prin a4—a5) 15.0—0! (Albul renunță la încercarea de a exploata slăbiciunile de pe flancul regelui advers și se expune unui atac pe coloana „h”. Trebuia direct 15.Cc4, spre exemplu: 15...Ce5 16.Ce3 Cg6 17.Ng4, cu joc mai bun pentru alb) 15...Tb8 16.Cc4 Ce5 17.Ce3 Cg6! (Foarte exact, nebulul va fi centralizat în locul calului și va domina toată tabla, împiedecînd înaintarea f2—f4 și creînd premisele unui atac la rege. Nu merge acum 18.f4, din cauză 18...Nd4 și nici 18.Ng4 Ng4 19.D:g4 h5! cu avantaj pentru negru) 18.Te1? Ne5 19.g4? (Pierdere de timp, ca și mutarea anterioară. Acum nebulul din e2 va rămîne spectator pînă la sfîrșitul partidei) 19...Df6 20.Ta3 N:c3 (O remarcabilă înțelegere a poziției, caracteristică pentru stilul maestrului Troianescu. Negrul schimbă nebulul său, de altfel excelent plasat, pe unul din caii albi, fiind gata să-l dea și pe celălalt pentru a rămîne în final cu un cal bun pentru nebulul rău al albului) 21.b:c3 (Pentru a presa asupra pionului înăpoi de la b5 de-a lungul coloanei „b”, plan ce se va dovedi lipsit de eficacitate) 21...Ce5 22.g3 0—0 23.c4 Nd7 24.Rg2 Tb7 25.Th1 (O demonstrație pe flancul regelui, lipsită de perspective. În acest timp, negrul își regroupează piesele grele pe flancul damei, pentru realizarea străpungerii d6—d5 cu maximum de eficacitate) 25...Rg7 26.Da1

Th8 27.Tb3 Dg6 28.Db1 Th8 29.f3 f6 30.a5 (Albul și-a pierdut răbdarea, și grăbește deznodămîntul, deschizînd el coloana „b”. Oricum, negrul ar fi jucat 30...De8, pregătind spargerea pe flancul damei, menținîndu-și și posibilitatea h6—h5 la momentul oportun) 30...De8 31.a:b6 Dd8 32.Da1 T:b6 33.Ta3 Dc8 34.Ta2 Tb3 (Stăpînind coloana „b” și avînd un pion trecut pe coloana „a”, cîștigul devine o chestiune de tehnică. Realizarea avantajului este con-

dușă impecabil de negru) 35.Rf2 T8b6 36.Td1 Db7 37.Cf1 Nc8 38.Ce3 T6b4 39.Tc2 Db6 40.Ta2 Tb2 41.Tdd2 Tb1 42.Dc3 a5 43.f4 Cf7 44.Nd1 Nd7 45. Cf5+ În această poziție, albul a depășit timpul de gândire. Oricum, partida sa era compromisă; după 45...N:f5 46. e:f5 Da6, negrul stă la câștig.

M. Nacu

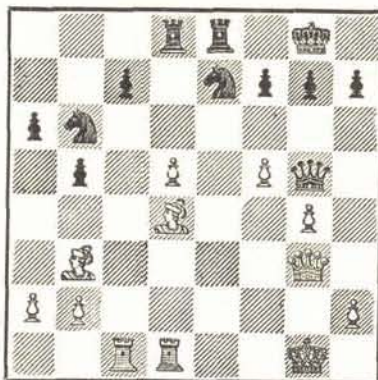
325. PARTIDA SPANIOLĂ

V. Georgescu D. Ghizdavu
Semifinalele campionatului republican
1966

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.Nb5 Nc5 4.c3 d5?! (O mutare propusă de un amator englez în anul 1964, ale cărui analize dădeau joc bun negrului în multe variante) 5.C:e5 Dg5! 6.0—0 (Probabil e mai tare 6.Da4 D:g2 7.N:c6+ Re7 8.Tf1 b:c6 9.D:c6 Nd6 10.D:d5—10.D:a8 Nh3—10...Nh3 11.D:f7+ Rd8 12.Cc6+ Rc8 13.De8+ Rb7 14.Ca5+ Ra6 15. Dc6+ R:a5 16.b4+ 17.c:b4+ R:b4 18. Na3+ și albul are cel puțin remiză) 6...D:e5 7.d4 De6 8.e:d5 D:d5 9.d:c5 D:c5 10.c4?! (10.De2+ sau chiar 10. Na4 meritau luate în considerație. Mutarea din partidă face într-adevăr loc calului la c3, dar scoate din joc nebunul b5. În plus, pionul c4 se va dovedi o țintă de atac) 10...Ce7 11.Ne3 Df5

12.Cc3 Ne6 13.De2 0—0 14.Tfd1 (Poate că trebuia încercată aducerea în joc a nebunului de alb pe ruta b5—a4—c2. E drept că varianta 14.Na4 Ce5 15.Nc2 N:c4 16.N:f5 N:e2 17.N:h7+ R:h7 18. C:e2 dădea numai egalitate. În legătură cu faptul că în continuare albul va încerca să joace la câștig o poziție aproximativ egală, trebuie să admitem că duelul în deschidere, cel puțin din punct de vedere psihologic, a fost câștigat de negru) 14...Ce5 15.Cd5 (Din cauza amenințării 15...a6 (c6) cu câștigul pionului c4, albul n-avea altă mutare; 15.d3 nu poate fi luată în considerație) 15...N:d5 (Egala și 15...C:d5 c:d5 Nd7, deoarece presiunea exercitată de alb asupra flancului damei negre e contrabalansată de slăbiciunea pionului d5. Cu mutarea din partidă negrul cedează și nebunul de alb, dar organizează mai repede atacul pionului alb d5) 16.c:d5 Tfd8 17.f4 (Negăsind o regrupare convenabilă a figurilor, albul caută să respingă deocamdată amenințarea capturării pionului său cen-

tral) 17...C5g6 18.g4 Df6 19.f5 Cf8 20. Nc4 Te8 21.Df2 Cd7 22.Nb5 Tad8 (Negrul și-a regrupat figurile și pornește din nou la asediul pionului d5. În acest timp, albul n-a reușit să-și îmbunătățească poziția) 23.Tacl a6 24.Na4 b5 25.Nb3 Cb6 26.Nd4 Dg5 27.Dg3? (După

această greșeală poziția albului se prăbușește rapid. Nu mergea desigur 27. h4 C:f5! dar albul trebuie să joace la repetarea poziției cu 27.Ne3 Vezi diagrama)

27...h5! (Cel mai bine. Negrul renunță la câștigul pionului d5, obținând un atac irezistibil la rege. Din nou nu merge 28.h4 C:f5) 28.N:b6 c:b6 29.d6 h4 30.Df3 T:d6! (După această „combinație de schimb“, slăbiciunea cimpurilor din jurul regelui este pusă imediat în evidență. Lipsit de apărare, regele alb va fi adus în centrul tablei și matul nu va putea fi evitat fără pierderi materiale) 31.T:d6 D:c1+ 32.Rg2 Cc8 33.Td7 h3+ 34.Rg3 Te3 35.T:f7 Dg1+ 36.Rf4 T:f3+ 37.R:f3 Dg2+ 38. Rf4 D:h2+ 39.Rg5 Dd2+ 40.Rh4 Dh6+ 41.Rg3 De3+ 42.Rh4 h2 43.Tc7+ (43. Te7+ D:b3!) 43...Rh7 44.Nd5 Dh6+ 45.Rg3 Dd6+ și albul cedează.

M. Nacu

Activitatea sahistă în țară

ROMÂNIA — BULGARIA (juniori): 12—8

La începutul lunii septembrie s-a disputat la Bacău revanșa întâlnirii amicale de juniori dintre reprezentativele mixte ale României și Bulgariei. Ca și în primul meci, victoria a revenit tinerilor sahiști români, la un scor concludent, deși mai puțin sever ca cel înregistrat anul trecut.

Primul tur s-a desfășurat sub semnul încercării vădite a jucătorilor bulgari de a-și impune superioritate. Tinerii sahiști români au jucat în această parte a întâlnirii mai calm, evitând complicațiile cu riscuri prea mari. La încheierea primei zile de joc, au fost decise 6 partide, victoriile fiind împărțite egal între jucătorii ambelor echipe. Si-

Prima masă: tinerii P. Atanasov (Bulgaria) și D. Ghizdavu (România); în picioare: antrenorul L. Țucă.

tuația în două din cele 4 partide întrerupte era avantajoasă pentru șahiștii români, în celelalte două șansele fiind aproximativ egale.

În ziua următoare, jucătorii bulgari joacă cu și mai multă dirzenie și reușesc să obțină 5 victorii, în timp ce juniorii români câștigă numai 3 partide. Așadar, soarta meciului

	I	II
D. Ghizdavu	1	0
S. Segal	1	0
E. Pantazi	0	0
M. Ghindă	1	0
D. Zara	1	1
E. Mozeș	1	1
D. Wolf	1	1
Viorica Tölgyi	0	0
Emilia Chiș	0	1
Georgiana Alexandrescu	1	1
	7	5

trebuia să o decidă ziua a 3-a a întâlnirii, destinată încheierii partidelor întrerupte.

Analize efectuate înaintea reluării acestor partide ne erau favorabile. Urma ca jucătorii noștri să știe să ducă la victorie avantajele

poziționale de pe tablele partidelor întrerupte. Și ei au știut să o facă cu siguranță și precizie, astfel încât au cucerit toate cele 6 puncte care mai erau în joc. Așadar, scor final: 12-8 în favoarea jucătorilor români.

Iată rezultatele înregistrate, în ordinea meselor:

	I	II
P. Atanasov	0	1
C. Anghelev	0	1
I. Ianakiev	1	1
N. Zaicov	0	1
V. Konstantinov	0	0
E. Bașev	0	0
R. Kazakov	0	0
A. Gheorghieva	1	1
A. Bohasian	1	0
R. Vasileva	0	0
	3	5

După cum se vede din tabel, cele mai bune rezultate le-au obținut D. Zara, E. Mozeș, D. Wolf și Georgiana Alexandrescu, învingători în ambele partide susținute. Deși a jucat la masa I și a avut deci o sarcină

mai dificilă, D. Ghizdavu putea să realizeze mai mult dacă și-ar fi dozat mai judicios timpul de gândire în partida jucată în cel de al 2-lea tur. Este o veche slăbiciune a acestui talentat șahist asupra căreia trebuie să-și îndrepte neapărat atenția.

Întâlnirea revanșă dintre tinerii șahiști români și bulgari s-a situat la un nivel teoretic și tehnic pe deplin satisfăcător, conturându-se perspective promițătoare pentru tinăra generație de șahiști din cele două țări. În ceea ce privește pe jucătorii români, trebuie să amintim grija și pricepera cu care antrenorul Liviu Tucă i-a pregătit pentru această întâlnire. De altfel, trebuie remarcată activitatea acestor antrenori pentru toată munca sa destinată creșterii celor mai tineri jucători de șah. Este evident pe un drum bun, la capătul căruia sperăm să apară rezultate și mai valoroase.

Consiliul UCFS al regiunii Bacău și comisia locală de șah au luat cu grijă toate măsurile pentru desfășurarea în cele mai bune condițiuni a acestei întâlniri internaționale de șah.

Competiții pentru juniori

CUPA BANATULUI

Din nou o inițiativă merituasă a Comisiei ei regionale bănățene: o competiție destinată echipelor regionale de juniori, un stimulente puternic deci pentru speranțele șahului românesc. Păcat că această competiție nu a găsit răspuns în toate regiunile cărora a fost adresată invitația de participare.

Întrecerea a avut loc la Arad. La start s-au prezentat reprezentativele regiunilor Banat, Cluj și Oltenia. S-a jucat la 9 mese: 8 băieți și 1 fată. Organizatorii au prevăzut condiția ca în fiecare echipă să figureze cel puțin 2 jucători care să nu fi depășit vârsta pionieratului. Fapt lăudabil, formațiile au prezentat mai mulți pionieri decât prevedea regulamentul și aceasta reflectă grija comisiilor regionale respective pentru creșterea tinerelor talente șahiste.

Lupta pentru câștigarea acestei prime ediții a competiției s-a dat în principal între reprezentativele regiunilor Banat și Cluj. Deși pornea ca principală favorită, echipa bănățeană a întâmpinat o rezistență neașteptată

din partea reprezentativei Olteniei și după rezultatul egal în întâlnirea cu aceea a Clujului a trebuit să se mulțumească cu locul secund. Mai hotărâți, juniorii clujeni au câștigat toate partidele meciului cu Oltenia și au acumulat un număr suficient de puncte pentru a încheia victorioasă întrecerea.

E greu de făcut evidențieri printre tinerii șahiști care au evoluat în această competiție. Cu rare excepții, ei au arătat pregătire teoretică temeinică și forță de joc promițătoare. Printre cei mai buni cităm pe clujenii N. Juncu și V. Manu, învingători în ambele partide jucate. Bună impresie au lăsat pionierii O. Avram (Arad), B. Petrica (Timișoara), Al Prundeanu (Cluj), N. Iancu (Arad), I. Enea (Craiova), A. Peev, C. Czumbel (Cluj), V. Grozav (Oțetul Roșu) și în special Ion Biriescu (Lugoj), un veritabil talent, cu foarte frumoase perspective de dezvoltare. La sfârșitul concursului, Biriescu a jucat o partidă onră demonstrativă și dacă ținem

seama de faptul că nu a împlinit încă 13 ani, aceasta este o adevărată performanță.

Merită, deasemenea, să fie amintită atmosfera de deplină sportivitate în care s-a desfășurat întreaga competiție. Antrenorii celor 3 echipe participante (Dr. V. Malcoci — Cluj, A. Hersko — Arad, Prof. Porcescu — Oltenia) au muncit cu multă seriozitate pentru pregătirea tinerilor jucători pe care i-au avut în grijă și au contribuit astfel din plin la reușita întrecerii. Arbitrii arădeni Voian și Weis s-au achitat bine de sarcinile care le-au revenit.

Prima ediție a Cupei Banatului, competiție destinată juniorilor, constituie un frumos succes al Comisiei regionale bănățene, în rîndurile căreia muncește cu pricepere și entuziasm neobosit animator al vieții șahiste locale, Z. Varadi. Este un exemplu luminos, demn de urmat în toate regiunile țării pentru atragerea tineretului în jurul tablelor de șah.

ȘAHUL PRIN CORESPONDENȚĂ

STIRI

● La 1 mai 1966, a început un meci amical de șah prin corespondență la 65 mese, între echipele reprezentative ale Ucrainei și R.F.G.

La primele mese se vor întâlni: Bannik-Mädler, Zaharov-Braune, Waisman-Tönneman, Gorenstein-Flatau, Serebriski-Löchner, Ersov-Böller, Gurvici-Eckmann.

● După o îndelungată dispută, prelungită și în cursul acestui an, s-a încheiat campionatul național de șah prin corespondență al Suediei pe anul 1965. Victoria a revenit maestrului A. Mellgren (10½ puncte) urmat de B. Wikström 9½, E. Larssen, 9, St. Svennerstedt, J. Norlin 8½, M. Andersson 8, B. Mattson, A. Bryntse, E. Nordström 7, A. Johnson 6, B. Johansson 5½, B. Grönsson, H. Strömberg 5, E. Wester 4½, A. Andersson 4.

● R. Primavera, cu 13 puncte din 16 posibile, a devenit cel de al 17-lea campion de șah prin corespondență al Italiei, la egalitate de puncte cu L. Crippa, dar cu un Sonnebron superior. Urmează în clasament G. Galardini 12, G. Capello, P. Pasqua 10½, A. Rugiadini, U. Tardivello 10, L. Susanna 9, L. Contini 8, S. Galli 7, B. Pergoli, G. Tabo 6, E. Montanelli 5, A. Silli 4½, P. Pulieri 4, P. Musolino 3½, D. Postpischl 2.

● Australia și India, două din adversarele țării noastre în preliminariile celei de a șasea Olimpiade, și-au încheiat capionatele naționale pe anul 1965.

● Noul campion al Indiei este T.C. Tulsî, jucătorul nr 1 din echipa olimpică.

● Campionatul Australiei s-a încheiat cu următorul rezultat: L. Fell 9 puncte, V. Lapin 8, J. Kellner 7½, D. Hamilton, A. Miller, M. Newman, B. Welland și A. Wiedenhofer 4½, J. Anderson și J. Veverka 3.

REZULTATE

Olimpiada a VI-a — Preliminarii

Echipa țării noastre continuă să conducă în grupa a 2-a a preliminarilor, talonată de reprezentativa R.F.G.

Ultimele rezultate: Arlamovski (Polonia) — Samarin ½-½, Faure (R.F.G.) — Costea ½-½, Costea-Sauso (Finlanda) 1-0, Llorens (Spania) — Costea 0-1, Rotaru-Johansson (Finlanda) 1-0, Prasad (India) — Diaconescu 0-1.

Clasament: România 7 puncte (din 8 partide terminate), R.F.G. 7 (10), Australia 4 (6), Finlanda 3½ (10), Norvegia 3 (9), Polonia 1½ (2), Spania 1 (6), India 0 (4).

TURNEELE CAMPIONATULUI EUROPEAN

Clasa I. Grupa 278: L. Havranek (Cehoslovacia) 5½ puncte, L. Farcaș (România) 4½, L. Csepregi (Ungaria) și W. Blatti (Austria) 3½, K. Abend (R.D.G.) 3, K. Hansen (Danemarca) 1, H. Lorscheider (R.F.G.) 0.

Clasa III. Grupa 236: G. Nicușan (Zărești-România) 6, J. Perpette (Belgia) 4½, J. Fransée (R.D.G.) 4, Th. Pedersen (Danemarca) 3½, J. Konrad (Ungaria) P. Pilestad (Suedia) și R. Kracman (Cehoslovacia) 1.

Notă. Grupele preliminarii 50-59 se închid la 1 noiembrie 1966. Toate rezultatele și partidele neterminate se vor trimite arbitrilor până la 15 noiembrie pentru adjudecare.

★

● Semifinalele ediției a VI-a se vor disputa între I. I. — 30. XII. 1967.

Inscrierile la această etapă a campionatului republican la care pot participa jucătorii de la categoria I până la maestrul inclusiv, se primesc între 1-20 noiembrie a.e. pe adresa: F.R. Șah. Str. V. Conta 16, București 1, însoțite de timbre în valoare de 3 (trei) lei.

● Se reamintește amatorilor de șah prin corespondență fără clasificări sportive sau până la categoria a II-a inclusiv că pot solicita participarea la preliminariile campionatului republican în tot cursul anului pe baza unei cereri de înscriere însoțită de timbre poștale de 3 lei, pe adresa F.R. Șah str. V. Conta 16, București 1.

Campionatul republican

Finala ediției a 4-a 1962/1966

Șuta 1 Mălcoci; Vaisman 1 la Henrich, Tocăniță și Cotoman; Vaisman 1/2 Firu; Konnerth 1/2 Șuta; Șuta 1 Ghilea; Roșca 0 Șuta; Firu 1 la Mălcoci, Ghilea, Tocăniță și Roșca.

Rezultatele notate mai sus au avut darul Tocăniță și Cotoman; Vaisman 1/2 Firu să detașeze net pe primii trei clasati, care deocamdată sînt la egalitate de puncte, urmînd ca ultimele două partide să desemneze pe cîștigătorul turneului. Clasament: Șuta, Vaisman și Firu 8 puncte (din 10 partide), Mălcoci 5 1/2 (11) Braunstein 5 (9), Cotoman 4 1/2 (8), Konnerth 4 (5), Parasceac 4 (8), Tocăniță și Henrich 3 1/2 (10), Ghilea și Roșca 2 1/2 (7), Ișbășescu 0 (12).

De menționat un „pretendent”: Konnerth care are 4 puncte din 5 partide.

Preliminarii.

Grupa 33: I. Iacob (Moreni) 5 1/2 puncte. I. Ehrenwerth 5, V. Pop, Gh. Miron 2, A. Olariu 1 1/2. C. Ștefănescu 1, I. Roșca 0.
grupa 41: M. Stanciu (București) 5, Gh. Roșca 4 1/2. I. Norman 4, M. Hărăbtor 3, D. H. Popescu 2 1/2, A. Puskas 1 1/2, V. Chirilă 0.

326. DESCHIDERE BIRD

E. Solondz

(R.F. Germană)

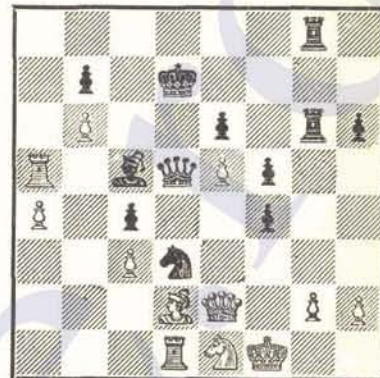
St. Lambă

(România)

Campionatul european individual,
grupa EU/L/295

1.f4 d5 2.e3 c5 3.Nb5+ Ce6 4.Cf3 Nd7 5.0-0 Cf6 6.e3? (O continuare slabă; cîmpul c3 este bine să rămînă liber pentru calul alb, nedezvoltat) 6...g6 7.d3 a6 8.N:c6 N:c6 9.Ce5 De7 10.Cd2 e6 11.Cd3 Nd6 12.b3 Cd7 13.C:c6 D:c6 14.e4 d:e4 15.d:e4 f6 16.Ch4? (Tentativă hazardată) 16...0-0-0! (Mutare excelentă în această poziție, ducînd repede la ascuțirea luptei) 17.a4 e4!? 18.b4 Ce5!? (Amenințată: 19.Nc5+, cu intenția de a captura dama albului) 19.De2 (Mult mai interesantă și mai curajoasă ar fi fost 19.f:e4 Nc5+ 20.b:c5 D:c5+ 21.Rh1 T:d1 22.T:d1 f:e5 Astfel ar fi rezultat o poziție tăioasă și albul ar fi trebuit, în continuare, să manevreze subtil spre a obține victoria) 19...Cd3 (Calul negru ocupă acum un loc important în tabăra adversă și el va stînjini mutările albului) 20.Nd2 f5 21.e5 Ne7 22.Cf3 (Albul și-a dat seama că mutarea a 16-a, nu-i folosește și de aceea și-a readus calul la f3) 22...h6 23.Cd4 Dd5 24.Tfb1 g5 25.b5 a5! 26.b6 g:f4 27.Tb5 Nc5 28.Rf1 Td8 29.T:a5 Rd7! (Necesar; înainte de a-și dubla turnurile pe

coloana „g”, negrul trebuie să preia și controlul asupra întregii orizontale a 8-a) 30. Cf3 Tg6 31.Td1 Thg8 32.Cel (Vezi diagrama)

32...f3! 33.D:f3 (Greșit ar fi 33.C:f3 după care ar fi urmat evident 33...T:g2) 33...D:f3+ 34.g:f3 Tg1+ 35.Re2 Tg2+ 36.C:g2 T:g2+ 37.Rf1 Tf2+ 38.Rg1 T:d2+ și albul cedează.

STUDII și PROBLEME

Probleme**Concursul nostru internațional 1966**

Arbitri { 2 mutări
3 și mai multe mutări
feerice

— E. DOBRESCU
— E. RUSESCU
— S. THAN

G. Kopaev

Moscova (U.R.S.S.)

2047

2 ♣

T. Garal

Oradea (România)

2048

2 ♣

T. Kamenski

Sverdlovsk (U.R.S.S.)

2049

2 ♣

V. Cuciuc

Comănești (România)

2050

2 ♣

I. Timonin

Gordecovo (U.R.S.S.)

2051

2 ♣

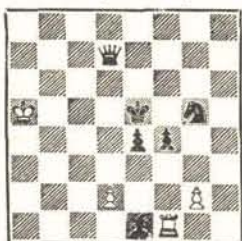
N. Dimitrov și P. Vătărescu
(Bulgaria - România)

2052

3 ♣

M. Locker și V. Lukianov
Moscova (U.R.S.S.)

2053

Ajutor 2 ♣
Gemen; fără Na6**M. Myllyniemi**
Pori (Finlanda)

2054

Ajutor 2 ♣
(2 soluții)**D. Szilagyi**
Dej (România)

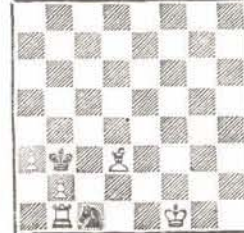
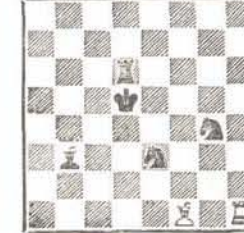
2055

Ajutor 2 ♣
(2 soluții)**W. Trumper**
Birmingham (Anglia)

2056

Ajutor 2 ♣
2 (soluții)

Colegiul de redacție: V. CHIOSE, V. CIOCILTEA, T. GHÎTESCU, F. HARTMAN, V. NESTORESCU,
T. RĂDULESCU, (secretar), O. TROIANESCU

S. Szekely Szolnok (Ungaria)	Al. Nagy București (România)	N. Lența Iasi (România)	F. Palla-C. și D. Soreanu București (România)	C. Teodorn Brașov (România)
				
2057 Ajutor 2 ♖	2058 Ajutor 3 ♖ (2 soluții)	2059 Ajutor 4 ♖	2060 Ajutor 4 ♖	2061 Ajutor 2 ♖

REZULTATUL PRIMULUI CONCURS TEMATIC AL ZIARULUI „FLACĂRA SIBIULUI“

În cadrul rubricii de șah pe care o conduce în ziarul „Flacăra Sibiului” maestrul A. F. Ionovici a organizat un interesant concurs tematic pe teme clasice Novotny, Grimshaw, Volve și Bi-valve și Arguelles, prezentate anterior în scurte articole destinate în primul rând începătorilor.

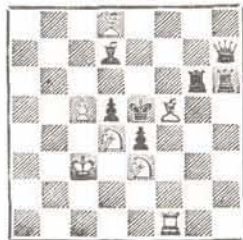
Acest prim concurs s-a bucurat de un frumos succes de participare. 20 de concurenți cu 58 de lucrări luând parte la lupta pentru ocuparea unui loc fruntaș.

Premiul I M. Stan (Tețani)

(11+11) 2 ♖
1.f3:1 1.e3? D:f5! 1.e4?
Nd2! f4? Td3! 1.Ne4? Q:b2!

Premiul II Gh. Leu (Brăila)

(7+7) 2 ♖
1.Ne6!

Premiul III C. Birzoi (Brăila)

(9+10) 2 ♖
1.Ne5!

Ment. onor. I M. I. Stan (Tețani)

(9+14) 2 ♖
1.Ne8!; 1.Nb6? Te4! 1.Nd4?
e4!; 1.N:d6? f6!

Remarcăm că lucrările lui Gh. Leu și C. Birzoi tratează tema Novotny sub forma nouă concepută chiar de Gh. Leu și care constituie obiectul ultimului concurs tematic organizat de revista noastră.

Redăm mai jos problemele clasate pe primele cinci locuri ale concursului

CORECTARI

Authorul problemei nr. 2011 din nr. 7/1966 (D. Szilagyi) își corectează lucrarea prin mutarea pionului e3 la f3. La problema nr. 2022 din nr. 8/1966 al Revistei de șah (I. Gabovici și V. Cuciuc) autorii adaugă un pion negru la h4.

POȘTA REDACȚIEI

B. Muha (Rf7—Rd5) 1.Df1 Rc6 2.Ce5+ f:e5!; (Rd8—Re5) 1.Te6 Ne6 2.T:c5+ Rd6 3.Df8 (Ce4) mat;
D. Szilagyi (Rg4—Rd5) 1.e5 Ne2 2.Re4 Nf3 mat;
M. Locker (Ra3—Re5) 1.Rd6 Nb8 mat;
C. Birzoi (Re1—Ra1) în poz. A albul a pierdut dreptul la rocadă.
A. Glusciak (Rg4—Re1) 1.a:b5 b:a5 2.b:a4 Dbl+ 3.Rd2 (e2 f2).

Tabloul dezlegătorilor din trim. IV./1965

Numele dezlegătorilor	Total precedent	Nr. 10 1965				Nr. 11 1965				Nr. 12 1965				Total
		1924—928	1929—933	939—941		1924—931	1928—944	942—944		1932—936	1937—941	945—947		
Sperdea A. — Hunedoara	1254	16	29	10	10	24	8	15	28	8	1302			
Szasz T. — St. Gheorghe	1239	9	29	12	10	22	8	14	26	8	1377			
Nătescu D. — București	1241	7	29	10	10	20	8	15	26	8	1364			
Budkov N. — U.R.S.S.	1089	12	29	—	10	24	—	15	30	—	1200			
Teodoru C. — Brașov	1077	9	29	—	10	22	—	12	20	—	1179			
Ionescu V. — București	1035	12	29	—	10	22	—	14	26	—	1148			
Diaconu V. — Petroșeni	999	12	26	6	10	22	8	12	24	8	1127			
Butev E. și V. — U.R.S.S.	1006	12	32	—	10	12	—	16	24	—	1112			
Birzoi C. — Brăila	941	12	31	—	10	20	—	15	29	—	1058			
Paraschiv C. — C. de Argeș	860	13	32	—	10	20	—	15	27	—	977			
Savulescu E. — Buzău	775	9	26	6	10	22	8	13	23	6	898			
Vălcenco N. — U.R.S.S.	770	12	29	—	10	24	—	15	30	8	898			
Julkis E. — U.R.S.S.	724	10	29	—	10	24	—	10	25	—	832			
Dorunga C. — Focșani	707	6	20	—	10	24	—	14	23	—	803			
Vatins E. — U.R.S.S.	647	10	31	—	—	—	—	13	28	—	720			
Lamba St. — Constanța	640	6	26	—	10	16	—	—	—	—	698			
Fain I. — București	629	8	11	—	10	10	—	12	16	—	696			
A. Bășoru C. — București	602	10	11	—	10	10	—	12	24	—	679			
Popescu E. — Craiova	511	12	29	—	10	20	—	15	24	—	621			
Dumitriu I. — Tirgoviște	489	10	29	6	10	20	6	13	22	4	609			
Ennenwerth I. — Cluj	450	6	17	5	4	18	5	6	16	6	533			
Ionescu N. — Mediaș	441	15	20	—	10	18	—	—	—	—	510			
Dragoescu R. — București	431	4	29	—	4	22	—	—	—	—	490			
Berguianer C. — București	413	—	—	—	10	20	—	12	24	—	475			
Dobre Gh. — București	359	13	17	6	10	20	4	15	22	6	472			
Bin A. — U.R.S.S.	331	5	35	—	10	24	—	13	28	—	416			
Balk N. — U.R.S.S.	371	12	29	—	10	24	—	12	27	—	465			
Jitaruc C. — Sighișoara	388	2	20	—	10	10	—	—	—	—	430			
Sasu I. — București	295	8	20	—	6	17	—	—	14	—	360			
Vinogradov L. — U.R.S.S.	293	6	23	—	10	20	—	—	—	—	362			
Chiriță M. — București	252	4	23	—	7	20	—	12	22	—	340			
Acs L. — Oradea	260	—	21	—	5	24	—	6	18	—	334			
Tiguzis I. — U.R.S.S.	226	15	34	—	10	19	—	12	18	—	344			
Vigh L. — Oradea	208	2	20	4	—	—	—	6	10	—	310			
Marinescu D. — București	212	6	26	—	10	16	—	6	19	—	301			
Ismail N. — Constanța	229	9	14	—	7	12	—	12	15	—	298			
Biculusas A. — U.R.S.S.	218	6	26	—	10	16	—	—	19	—	295			
Bolocan Gh. — Oravița	195	—	17	4	8	20	—	4	9	23	285			
Stoica V. — București	215	5	11	6	—	—	—	12	18	8	275			
Holok I. — Brașov	184	—	14	—	5	6	—	9	8	—	226			
Dirmon J. — Calafat	221	—	—	—	7	16	—	—	—	—	244			
Kilucka S. — U.R.S.S.	169	4	17	—	—	13	—	4	20	—	221			
Flirțescu D. — București	144	7	11	—	10	10	—	12	22	—	216			
Bidulescu C. — București	100	4	15	—	8	11	—	10	6	—	164			
Purice Mihai — București	—	7	13	—	10	14	—	12	22	—	78			
Florescu Al. — Galați	31	4	6	—	—	10	—	6	12	—	69			
Cristescu Gh. — București	—	8	16	—	8	12	—	12	22	—	69			
Iaculiak F. — U.R.S.S.	—	—	—	—	10	24	—	14	23	—	71			
Saimovici Gh. — București	12	9	34	—	—	—	—	—	—	—	55			
Iacob M. — Pitești	28	4	—	—	3	6	—	6	—	—	47			
Tancău M. — Bacău	—	—	—	—	—	—	—	12	18	—	30			
Orșă A. — Cugir	—	—	—	—	—	—	—	7	22	—	29			
Mărculescu D. — Oradea	—	8	—	—	5	—	—	12	—	—	25			
Macovei I. — București	—	—	—	—	—	—	—	3	19	—	22			
Stănescu D. — Craiova	—	—	—	—	4	10	—	—	—	—	14			
Ghentz M. — București	—	6	5	—	—	—	—	—	—	—	11			
Clorolu D. — București	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	9			
Panțiru D. — București	—	4	—	—	4	—	—	—	—	—	8			
Drîșcu P. — Suceava	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	4			
Tadeusz S. — Varșovia	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4			
Turlej S. — Varșovia	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4			
Gabriel G. — București	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2			

Dezlegările se trimit pe adresa revistei în termen de 2 luni de la apariție. La problemele directe în 2 mutări este suficientă indicarea primei mutări iar la cele în 3 și mai multe mutări, variantele principale. La studii și probleme feerice se va indica soluția completă. Studiile se vor trimite pe file separate. La împlinirea a 300, 600, 900 etc. puncte se acordă premii în reviste străine.

Combinatii, partide scurte

Jianovski-Spiridonov
Meci Ucraina-Bulgaria 1966

Iohansson-Ekenberg
Suedia, 1966

Melicki-Rozenfeld
Meci Tallin-Riga 1966

Sanakov-Sapeznikov
Camp. prin corespondenta
al U.R.S.S.

Balczerowski-Zieminski
R.P. Polona

46. Albul la mutare...

47. Se mai poate salva neग्रul?

48. Ce jucati cu albul?

49. Albul mută...

50. Albul la mutare...

327. APARAREA SICILIANA Cirici Ianoşevici Titovo Uzice 1966

1.e4 e5 2.Cf3 Cc6 3.d4 c:d4 4.C:d4 e6 5.Ce3 De7 6.g3 a6 7.Ng2 b5 8.0-0 Nb7 9.Tel Te8 (Era probabil mai bine 9...d6. Cu regele rămas în centrul tablei, poziția neग्रului este destul de riscantă) 10.Cd5! (Un sacrificiu aproape clasic într-o astfel de situație) 10...Db8 (Dacă 10...c:d5 atunci 11.e:d5 Ce7 12.d6 D:d6 13.N:b7 cu poziție câștigată) 11.a4 C:d4 12.D:d4 Te4 13.Dd5 e:d5 14.e:d5+ Rd8 15.a:b5 a:b5 16.b5 (Pentru figura sacrificată, albul a obținut un joc comod, cu amenințări extrem de puternice. Vezi diagrama).

16...Te5 17.Ne3 Ne8? (O încercare de a simplifica jocul și a câștiga timp pentru dezvoltarea celorlalte figuri) 18.b4 Te4 19.Na7 Dd6 20.De3! Ne7 21.Nd6+ Re8 22.Ne5 Dh6 23.D:h6 C:h6 24.T:e7+ Rd8 25.d6 și neग्रul a cedat.

328. APARAREA SICILIANA Hennings Gaulici Leipzig 1966

1.e4 e5 2.Cf3 e6 3.d4 c:d4 4.C:d4 Ce6 5.Ce3 a6 6.Ne2 De7 7.Ne3 Cf6 8.0-0 Nb4 9.Tel Tc8 (O continuare neașteptată în această poziție; mai obișnuit este 9.Ca4 Ce7, cu continuarea 10.Cf3 b5 11.Gb6 Tb8, — Ianoşevici, Budapesta 1965 sau 10.e4 Ce4 11.Nf3 Ce5, Lepeskin — Furman, Tallinn 1965. Orci ar părea de curios, legătura pe diagonala a5 — el nu produce dificultăți albului) 9...Ne3 (Neग्रul acceptă cu prea multă ușurință oferta albului: pionul central „c” și dublarea pionilor pe coloana „c”. Era

mai prudent 9...0-0, cu dezvoltarea normală a jocului) 10.b:c3 C:c4 11.Nd3 Cf6 (Pionul „c” nu poate fi luat: 11...C:c3 12.Dg4 și dacă 12...0-0 13.Nh1, cu câștig rapid) 12.Cf5! (Pentru pionul sacrificat, albul a obținut atac puternic și șansa partidei se va decide repede. Vezi diagrama).

12...0-0 (La 12...g6 13.Ng2 Cd5 14.Cg7+ și poziția neग्रului este compromisă definitiv. După 12...Tg8 decide 13.Ne5) 13.Cg7! (Avantajul de dezvoltare al albului este suficient pentru a permite acest sacrificiu) 13...Rg7 (Calul trebuie luat: altfel 14.Ch5) 14.Nh6 11 (Al doilea sacrificiu, care de asemenea trebuie acceptat: la 14...Rg5 15.Df3) 14...R:b6 15.Dd3 Rh5 (Se vede ușor că după 15...Rg7 urmează 16.Dg5+ Rh8 17.D:h6+ Rh8 17.D:h6+ Rh8 și după 18.Te4 nu mai e salvare) 16.Te4 Rh5 17.Th3+ Rg4 18.De2+ Rg5 19.Dx3+ Rg4 20.Dg3 mat.

329. APARAREA BENONI Gerusel Langeweg Meci R. F. Germană-Olanda, 1966

1.d4 Cf6 2.e4 e5 3.d5 e5 4.Ce3 d6 5.e4 g6 6.h3 Ca6 7.Ne3 Ng7 8.Nd3 0-0 9.Cge2 Ce7 10.a3 Cf8 11.g4! ? (Preliminariile s-au încheiat, ambii parteneri au mers pe căi cunoscute și albul trece la acțiuni ofensive energice, cu toate că regele său se găsește încă în centrul tablei) 11...Gf7! (Riscant, din cauza slăbirii iremediabile a cimpului e6. Neग्रul este încă ispitit de posibilitățile unui joc de figuri destul de activ) 12.g:f5 g:f5 13.e:f5 e4 (Părea optimist) 14.N:e4 N:f5 15.De2 N:e4 16.C:e4 b5 17.Cg5

Cf6 18.Cf4 De8 19.Tg1 De5 20.Ch5 Cc8 21.0-0-0 (Neग्रul a mai găsit resurse de apărare, dar poziția sa este gata să se prăbușească. Vezi diagrama)

21...b:c4 (Părea tirziu) 22.Nf4 De7 23.Td1 Db7 24.C:g7 C:g7 25.Ce6 Tf7 26.C:g7 T:g7 27.Nh6! și neग्रul a cedat. După schimbul turnurilor, matul sau pierderea damei nu mai pot fi împiedicate.

330. APARAREA SICILIANA Iovici Șoag Titovo Uzice 1966

1.e4 e5 2.Cf3 e6 3.d4 e:d4 4.C:d4 a6 5.Ce3 De7 6.g3 (Un sistem de dezvoltare mai puțin obișnuit,izat și de unele riscuri.

SOLUȚIILE COMBINAȚIILOR

46. O scurtă combinație, relativ simplă, pun repede capăt partidei: 1.Cg7! (Primul pas pentru deschiderea rocadei negre) 1...R:g7 8.T:f6! Cd7 (Al doilea sacrificiu nu mai poate fi acceptat: 2...R:f6 3.Dh4+ Rg7 4.Nh6+ Rg5 5.Df6) 3.Dh4 Tf8 4.Nh6+ Rh8 5.Ta1 Dd8 6.Ng5 Ne7 7.Tg6! și neग्रul a cedat.

47. Albul amenință decisiv 1.De5, cu mat imparabil. În această poziție, — aproape, fără speranță, neग्रul găsește o adevărată mutare de studiu și se salvează: 1...Ne4!! 2.T:e4 (La 2.Tg3 urma 2.De1+ 3.Rh2 Dh6+ 4.Th3 Dg5 etc.) 2...Db1 3.Rh2 D:e4 și albul este nevoit să accepte şahul eiern (4...Dh4+, 5...De1+) pentru a nu pierde partida.

48. Conșvins că după 1.T:h2 Te1+ 2.Rg2 matul prin 2...Dg5

Continuarea mai des întâlnită 6.Nd3 sau 6.Ne2 duce la poziții cunoscute și probabil albul tocmai acest lucru vrea să-l evite) 6...Ce6 7.Ng2 Cf6 8.0-0 Ne7 9.Ne3 0-0 10.Rh1 b5! (Albul a jucat până aici insuficient de activ și neग्रul nu a întâmpinat dificultăți în deschidere. Cu această mutare, în loc de 10...d6, urmată eventual de 11...Nd7, inițiativa se conturează de partea sa) 11.e5 Ce8 (După 11...De5 12.C:c6 d:c6 13.N:c6 albul ar fi căpătat joc periculos) 12.f4 Nb7 13.De2 d6 (Cu aceasta, neग्रul elimină încă unul din pionii centrali ai albului și figurile sale vor putea acționa în voie) 14.e:d6 C:d6 15.Ta1 Ta8 16.a3 Nf6 17.Tf2 Tf8 18.C:e6 (Lipsit de un plan de joc concret, albul recurge la schimbări pentru a anihila activitatea figurilor negre în centru) 18...N:c6 19.Nd4 Nd4 20.T:d4 N:g2+ 21.T:g2 Ce4! (Neग्रul a ajuns într-un final net superior, la avantajul său pozițional adăugându-se acum și câștiguri materiale).

22.Td8+ Td8 23.b3 Ca5 24.Ce4 De6 25.h3 b4! 26.Df3 Fe8 27.f5 e:f5 28.D:f5 Ce2 29.Td2 Ce3 30.Df3 De1 și neग्रul a cedat. După 31.Rh2 se pierde și turnul.

nu mai poate fi evitat, albul a cedat. În realitate, după cum se arată în revista „Sahmat” nr. 14/1966, albul câștiga forțat prin: 1.T:h7+ 11.D:h7 12.La 1...Rh7 2.Df7+ 2.Th2 Nb5 aL 2.Tet+ 3.Rg2 Nb3+ 4.Th3 Tg1+ și neग्रul rămâne fără figuri) 3.D:d4! Rg8 4.De4+ Rh8 5.De3+ Rg8 6.f4 Db7+ 7.Rg1 Te8 8.De4! și neग्रul nu mai are apărare.

49. A urmat simplu: 1.D:g7+ Rg7 2.Tf7+ Rh8 (La 2...Rg5 3.Ce4) 3.T:h7+ Rg8 4.Cg1! și neग्रul a cedat.

50. Atacul albului se încheie repede printr-un sacrificiu de figură: 1.C:f7! R:f7 2.N4 (În diagonalele neग्रurilor săi pe care acționează acum (fulgerator) 2...Dd7 3.N:c7 Tb8 4.d6+ Rf8 5.Df4 (Aduce mai repede decizia decât 5.Te7 Te7 6.T:d7 Tf:d7) 5...h6 6.Nd5 și neग्रul a cedat.